

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI MIEJSKIEGO PROGRAMU
NA RZECZ OSÓB STARSZYCH
NA LATA 2023-2030
ZA ROK 2023**

KOSZALIN, 2024 ROK

Wstęp

Miejski Program na rzecz osób starszych na lata 2023-2030" został przyjęty Uchwałą Nr LXI/877/2023 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 23 marca 2023 r.

Program skierowany jest do wszystkich osób starszych z terenu Miasta Koszalina, osób aktywnych fizycznie i społecznie, a także osób samodzielnych potrzebujących zachęty do aktywnego udziału w życiu społecznym Miasta. Dotyczy również osób częściowo zależnych, potrzebujących częściowego wsparcia i opieki, jak również osób niesamodzielnych, całkowicie zależnych od innych.

Celem Programu jest prowadzenie polityki senioralnej ukierunkowanej na jak najdłuższą aktywność społeczną i rodzinną osób starszych, zapewnienie bezpieczeństwa osób starszych, rozwój usług społecznych oraz dostosowanie systemu opieki zdrowotnej do potrzeb osób starszych.

Realizacja różnorodnych działań i projektów w ramach w/w programu miała na celu m.in.:

- przeciwdziałanie osamotnieniu i marginalizacji osób starszych,
- poprawę i utrzymanie poziomu jakości życia i statusu społecznego osób starszych,
- poprawę bezpieczeństwa seniorów,
- zapewnienie możliwości uczestnictwa w kulturze i życiu społecznym Miasta,
- umożliwienie prowadzenia aktywnego i niezależnego życia,
- integrację międzypokoleniową.

Realizatorami programu w 2023 roku byli: Urząd Miejski w Koszalinie, Miejska Rada Seniorów w Koszalinie, Centrum Usług Społecznych w Koszalinie, Dom Pomocy Społecznej „Zielony Taras” w Koszalinie, Zarząd Dróg i Transportu w Koszalinie, Zarząd Budynków Mieszkalnych w Koszalinie, Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy przy Specjalistycznym Zespole Gruźlicy i Chorób Płuc w Koszalinie, Komenda Miejska Policji w Koszalinie, miejskie instytucje kultury, sportu i rekreacji, Uniwersytety Trzeciego Wieku, kluby seniora oraz organizacje pozarządowe.

Działania realizowane w 2023 roku na rzecz osób starszych

Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze należą do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnianie kontaktów z otoczeniem. Osobom obłożnie chorym o największym stopniu dysfunkcji organizmu, całkowicie niezdolnym do samodzielnej egzystencji zapewniana jest opieka trzy razy w ciągu dnia, a także w dni wolne od pracy, niedziele i święta.

Usługi opiekuńcze przyznawane są na wniosek osoby zainteresowanej bądź jej przedstawiciela ustawowego. Miejschem złożenia dokumentów i organem wydającym decyzję o przyznaniu usług

opiekuńczych jest Centrum Usług Społecznych w Koszalinie. W decyzji określa się miejsce świadczenia usług, zakres i wymiar oraz wysokość odpłatności.

Usługi opiekuńcze świadczy Centrum Usług Społecznych w Koszalinie oraz firma zewnętrzna wyłoniona w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych – zamówienie na usługi społeczne, w 2023 r. - Białogardzka Spółdzielnia Socjalna Feniks.

Usługi opiekuńcze świadczone są w zakresie:

- czynności pielęgnacyjnych – karmienie, mycie, ubieranie, zmiana bielizny osobistej i pościelowej, przesłanie łóżka, pomoc w załatwianiu potrzeb fizjologicznych, zapobieganie odleżynom i odparzeniom, itp.
- czynności gospodarczych- zakup artykułów spożywczych, przygotowanie posiłku lub jego dostarczanie, utrzymanie w czystości sprzętu gospodarstwa domowego, sanitarnego, pomieszczenia, w którym podopieczny przebywa, pranie odzieży, palenie w piecu itp.,
- pomocy w zakresie rozwiązywania problemów zdrowotnych (w szczególności kontaktów ze służbą zdrowia), rodzinnych (kontakt z członkami rodziny w ramach współdziałania w zapewnieniu opieki nad podopiecznym) oraz załatwianie spraw urzędowych.

Usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania w 2023 roku objęto 323 mieszkańców Koszalina, w tym 302 powyżej 60 r.ż. Łącznie zrealizowano 84.793 godziny usług, w tym liczba godzin usług opiekuńczych zrealizowanych przez pracowników etatowych Centrum Usług Społecznych- 34.265,50 godz. oraz przez firmę zewnętrzną- 50.527,50 godz. W porównaniu do roku 2022 liczba osób objętych opieką zmniejszyła się o 42 osoby, natomiast zwiększyła się liczba godzin usług o 5.170 godz.

Usługami opiekuńczymi w rozbiciu na wiek seniora objęta była następująca liczba osób:

59 osób- poniżej 70 lat,

95 osób-70-79 lat,

54 osób- 80-84 lat,

76 osób- 85-90 lat,

39 osób- powyżej 90 lat.

Łączna wartość wydatków poniesionych na zadanie w 2023 r. wyniosła 4.652.808,36 zł, w tym wydatki na usługi opiekuńcze, realizowane przez firmę zewnętrzną- 2.491.186,50 zł. W 2023 r. na tę formę pomocy Gmina wydatkowała o 896.571 zł więcej niż w roku 2022.

Z powyższych statystyk wynika, że nadal jest bardzo duże zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania świadczone przez Centrum Usług Społecznych. Potencjał opiekuńczy rodziny ulega zmniejszeniu, kontakty z rodziną stają się utrudnione i mniej intensywne. Powodem tego jest

przede wszystkim emigracja zarobkowa ludzi młodych. W wielu przypadkach usługi opiekuńcze zapewnione przez Gminę są jedynym wsparciem seniora.

Projekt „Rozwój usług opiekuńczych w Gminie Miasto Koszalin”

Od stycznia 2018 roku Dom Pomocy Społecznej „Zielony Taras” w Koszalinie w ramach działania 7.6 „Wsparcie rozwoju usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym” programu operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020 realizował projekt „Rozwój usług opiekuńczych w Gminie Miasto Koszalin”. Celem głównym projektu było zabezpieczenie prawidłowych, zgodnych z obowiązującymi przepisami świadczeń usług opiekuńczych na rzecz osób starszych, samotnych, chorych i niepełnosprawnych na terenie Gminy Miasto Koszalin. Wsparcie w projekcie skierowane było do osób niesamodzielnych, których dochód nie przekraczał 150% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej, które ukończyły 50 lat. W ramach zadania realizowane było również poradnictwo specjalistyczne prawnika i psychologa. Z porad psychologa i prawnika korzystali opiekunowie faktyczni, czyli osoby pełnoletnie opiekujące się osobami niesamodzielnymi, niebędące opiekunami zawodowymi i niepobierające wynagrodzenia z tytułu opieki nad osobą niesamodzielną.

Projekt w ramach środków unijnych realizowany był do 31 grudnia 2020 roku. Gmina zobowiązana była do utrzymania 3 letniej trwałości zadania, na lata 2021-2023.

W okresie trwałości projektu pomocą w formie usług opiekuńczych objętych było 19 osób (2021r.- 9 osób, 2022r.- 4 osoby, 2023r.- 6osób), natomiast z pomocy psychologicznej skorzystały 4 osoby (2021r.-3 osoby, 2022r.- 1 osoba, 2023 r.- 0 osób). Poniesione wydatki z budżetu gminy- 192.222 zł.

Kierowanie i umieszczanie w domach pomocy społecznej

Do zadań własnych gminy z zakresu pomocy społecznej należy kierowanie osób do domów pomocy społecznej. O skierowanie może ubiegać się osoba wymagająca całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogąca samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie całodobowych usług opiekuńczych.

Zachodzące zmiany w rodzinach, społeczeństwie, rozluźnienie stosunków międzyludzkich, złe warunki mieszkaniowe, a przede wszystkim zdrowotne zmuszają osoby starsze i przewlekle chore oraz często ich rodziny, do podjęcia decyzji o zamieszkaniu w Domu Pomocy Społecznej.

W 2023 roku do Domu Pomocy Społecznej „Zielony Taras” w Koszalinie skierowano i umieszczono 28 osób (w 2022 r. 23 osoby), wszystkie osoby powyżej 60 lat. łącznie w 2023 r. w DPS w Koszalinie przebywało 112 osób.

Poza Koszalin do domów pomocy społecznej zostało skierowanych 19 osób (w 2022 r.- 23 osoby), w tym 9 osób w wieku powyżej 60 lat. Łącznie w domach pomocy społecznej poza Koszalinem w 2023 r. przebywały 174 osoby (w 2022 r.-172 osoby). Gmina za pobyt w domach pomocy społecznej poza Koszalinem wydatkowała kwotę 7.348.686 zł.

Gmina ponosi opłatę za osobę skierowaną do domu pomocy społecznej w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej, a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca domu i jego małżonka, zstępnych przed wstępnymi. Rodzina, zgodnie z przepisami nie może być obciążona kosztami za pobyt w domu pomocy społecznej przy dochodzie niższym niż 300% kryterium dochodowego w pomocy społecznej.

Z tytułu opłat rodzin za mieszkańców DPS „Zielony Taras” w Koszalinie do budżetu Miasta w 2023 r. wpłynęło: 313.600 zł (2022r.- 219 550 zł). W porównaniu do 2022 r. wpłaty dokonane przez rodzinę w 2023 r. były wyższe o kwotę 94.050 zł.

Zgodnie ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej to kwota rocznych kosztów działalności domu wynikająca z utrzymania mieszkańców z roku poprzedniego, podzielona przez liczbę miejsc, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby mieszkańców w poszczególnych miesiącach roku poprzedniego w domu. Średni roczny koszt utrzymania mieszkańca w 2023 roku w Domu Pomocy Społecznej „Zielony Taras” w Koszalinie wyniósł 6.612,24 zł, o 740 zł więcej niż w roku 2022, natomiast średni koszt utrzymania mieszkańca poza Koszalinem w 2023 r. wyniósł 5.744,32 zł, o 1.080,70 zł więcej niż w 2022 roku.

Pozostałe działania Centrum Usług Społecznych w Koszalinie

1. Koszaliński Program Lek dla seniora

Program po raz pierwszy realizowany był w latach 2019-2022. Obecnie trwa II edycja programu.

Program osłonowy z uproszczonym postępowaniem administracyjnym umożliwia szybkie, częściowe (lecz gwarantowane) wsparcie dla osób starszych i jest alternatywą dla systemu wsparcia w postaci specjalnych zasiłków celowych.

Program skierowany jest do osób będących uczestnikami Programu Koszalińska Karta Mieszkańca pn. „Kocham Koszalin”, które ukończyły 60 lat, są przewlekle chore, znajdują się w trudnej sytuacji finansowej. Ich próg dochodowy jest na poziomie powyżej 100% do 200% kryterium dochodowego osoby samotnej lub osoby w rodzinie i waha się pomiędzy 776,01zł a 1552 zł (osoba samotnie gospodarująca) lub pomiędzy 600,01 zł a 1200 zł (na osobę w rodzinie), miesięczne wydatki na leki zalecone przez lekarza osobie uprawnionej, poniesione w miesiącu złożenia wniosku albo w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku, przekroczyły kwotę 50 zł.

Pomoc finansowa przyznawana jest 2 razy w roku do kwoty wymienionej na fakturze i nie może być

wyższa od kwoty 150,00 zł. W 2023 r. zakup leków zrefundowano 64 osobom na kwotę 13.337,93 zł.

Program cieszy się dużym uznaniem i zainteresowaniem seniorów. Od początku realizacji Programu z tej formy pomocy skorzystało 504 seniorów, z budżetu Miasta na ten cel wydatkowano kwotę 119.704,93 zł.

2. Program osłonowy w zakresie zmniejszenia wydatków mieszkańców Miasta Koszalina z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi

W 2021r. Rada Miejska w Koszalinie po raz pierwszy przyjęła program osłonowy z uproszczonym postępowaniem administracyjnym umożliwiający szybkie, częściowe wsparcie finansowe dla osób starszych ponoszących wydatki za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Program jest jednoroczny, obecnie trwa III edycja Programu.

Program skierowany jest do osób samotnych, które ukończyły 60 lat, znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, posiadających tytuł prawny do lokalu lub domu, nie korzystających z dodatku mieszkaniowego i będących uczestnikami Programu Koszalińska Karta Mieszkańca pn. „Kocham Koszalin”. Ww. osoby są uprawnione do pomocy finansowej na częściowe pokrycie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 26,10 zł miesięcznie, kiedy ich próg finansowy jest na poziomie 300% kryterium dochodowego osoby samotnej, tj. 2.328 zł.

W 2023 r. na powyższe zadanie z budżetu Miasta wydatkowano kwotę w wysokości 148.248 zł. Łącznie z Programu skorzystało 761 osób.

Liczba osób korzystających z Programu osłonowego w zakresie zmniejszenia wydatków z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w latach 2021-2022 przekonuje, że jest to jak najbardziej potrzebna forma pomocy skierowana do samotnych osób starszych.

W okresie 3 lat odkąd realizowany jest Program z możliwości zmniejszenia wydatków na opłaty za odpady skorzystało 3.186 osób. Z Budżetu Miasta na ten cel wydatkowano kwotę 734.318 zł.

3. Realizacja bezpłatnych usług społecznych dla mieszkańców w ramach projektu „Centrum Usług Społecznych Koszalin”

Projekt był realizowany w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 30 września 2023 r. współfinansowany z EFS w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Głównym celem projektu było wypracowanie i przetestowanie modelowego rozwiązania w zakresie integracji i rozwoju usług społecznych. Od 1 października 2023 r. rozpoczął się okres 3 letniej trwałości zadania.

Jedna osoba mogła skorzystać z usługi więcej niż jeden raz w okresie trwania projektu.

W ramach Pakietu POMOC+ seniorzy mogli korzystać z usługi więcej niż jeden raz. Osoby po 60 r.ż. w 2023 r. korzystały z następujących usług społecznych:

- wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego- 93 osoby,
- mobilne usługa pielęgnacji paznokci- 196 osób,
- mobilna usługa fryzjerska- 180 osób,
- usługi porządkowe mycie okien- 171 osób,
- usługa pralnicza- 173 osoby,
- usługa porządkowania nagrobków- 100 osób,
- szkolenie „Opiekun szyty na miarę” dla opiekunów faktycznych- 3 osoby,
- POMOCna Taksówka- 239 osób,
- „Złota Rączka- 130 osób.

Koszt realizacji usług społecznych w ramach projektu wyniósł w 2023 r. 291.381 zł, zaś w ramach realizacji trwałości w IV kwartale 2023 r.- 63.911 zł. Łączna kwota wydatkowana na realizację projektu wyniosła 355.292 zł.

4. Kierowanie do Schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi

Centrum Usług Społecznych w Koszalinie zgodnie z art. 48a ustawy z dnia 12 marca 2024 r. o pomocy społecznej pokrywa wydatki za osoby bezdomne otrzymujące pomoc w postaci całodobowego czasowego schronienia wraz z usługami opiekuńczymi.

W 2023 roku skierowano 14 osób bezdomnych wymagających usług opiekuńczych do schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi znajdujących się poza Koszalinem. Z budżetu Miasta na to zadanie wydano 238.795,48 zł.

5. Działania na rzecz zapobiegania przemocy względem osób starszych

- Wszczęto 201 procedur „Niebieskiej Karty” (o 6 więcej niż w 2022 r.). W rodzinach objętych procedurą było: 58 kobiet starszych oraz 21 niepełnosprawnych, 49 mężczyzn starszych oraz 13 niepełnosprawnych, 7 dzieci niepełnosprawnych, 27 osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie było leczonych psychiatrycznie.

- W ramach poradnictwa, konsultacji indywidualnych psychologicznych i pedagogicznych udzielono 1083 porady i konsultacje.

- Pracownik Centrum Usług Społecznych uczestniczył w organizowanej debacie pt. „Miejsce osób pokrzywdzonych przestępstwem w kontekście praw człowieka oraz podejścia instytucjonalnego. Debata zorganizowana była przez Komendę Miejską Policji w dniu 17 października 2023 r. w Koszalińskiej Spółdzielni Mieszkaniowej „Nasz Dom”.

6. "Wielkanocna poczta"

Przygotowanie i przekazanie samotnym seniorom z terenu Miasta, korzystającym ze wsparcia Centrum, wielkanocnych kartek z życzeniami przygotowanymi przez uczniów – wolontariuszy z SP 6 w Koszalinie.

7. "Zdrowie na talerzu"

Działanie wspierające z zakresu ochrony i promocji zdrowia, przeznaczone dla seniorów, osób z niepełnosprawnościami w klubach osiedlowych oraz Środowiskowych Domach Samopomocy. W spotkaniach wzięło udział ponad 150 osób.

8. "Kawiarenka dla seniorki i seniora"

Działanie wspierające przeznaczone dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami – mieszkańców Koszalina. Zorganizowanie spotkań przy kawie i ciście w jednej z lokalnych kawiarni. Z działania skorzystało ok. 100 seniorów.

9. „Dzień seniora i wolontariusza”

Zabawa taneczna przygotowana ze Stowarzyszeniem „VivaMY”- udział wzięło ok. 100 osób.

10. „Dzień Seniora w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych”

Aktywne formy spędzania czasu wolnego, prelekcje ze specjalistami. W działaniu wzięło udział ok. 100 osób.

11. Program Koszalińska Karta Mieszkańca pod nazwą „Kocham Koszalin”

W dniu 18 sierpnia 2022 r. Rada Miejska w Koszalinie przyjęła Program Koszalińska Karta Mieszkańca pod nazwą „Kocham Koszalin”, w ramach którego tworzy się system zniżek, ulg, preferencji i uprawnień. Osobami uprawnionymi do korzystania z Programu są osoby zameldowane na terenie Gminy Miasta Koszalin, bądź deklarujące w zeznaniu podatkowym, że miejscem zamieszkania jest Gmina Miasto Koszalin.

Program jest realizowany w następujących obszarach funkcjonowania Miasta: komunikacja miejska i parkingi, sport i rekreacja, kultura, oświata, handel i usługi, zdrowie, pomoc społeczna.

W ramach Programu funkcjonują Pakiety:

- Pakiet Mieszkańca, do którego dostęp może uzyskać każdy uczestnik Programu,
- Pakiet Dużej Rodziny, do którego dostęp uzyskać mogą osoby, które były uczestnikami Programu „Koszalińska Karta Dużej Rodziny”,

- Pakiet Seniora, do którego dostęp uzyskać mogą osoby, które były uczestnikami Programu „Koszalińska Karta Seniora”.

Program realizuje Centrum Usług Społecznych w Koszalinie. Z poszczególnych usług społecznych w 2023 r. korzystało 31.717 osób. W ramach Programu utworzono system benefitowy, w ramach którego posiadacze Karty uprawnieni są do korzystania ze zniżek, ulg i preferencji. Zawarto porozumienia o przystąpieniu do Programu ze 123 podmiotami oferującymi uczestnikom Programu różnego rodzaju benefity.

12. Szkolenia dedykowane osobom zajmującym się seniorami

Centrum Usług Społecznych w Koszalinie w 2023 roku podnosząc kwalifikacje pracowników zorganizowało szkolenia stanowiskowe z bezpieczeństwa, higieny pracy, szkolenia z zakresu higieny, pielęgnacji, trudnych zachowań, depresji, demencji, odżywiania i komunikacji z osobami niesamodzielnymi, osobami z niepełnosprawnością oraz szkolenia z udzielania pierwszej pomocy. Ogółem około 30 pracowników uczestniczyło w 20 kursach, szkoleniach, konferencjach.

Dom Pomocy Społecznej „Zielony Taras” w Koszalinie

Dom Pomocy Społecznej „Zielony Taras” w Koszalinie przeznaczony jest dla 89 osób, w tym 78 osób przewlekle somatycznie chorych oraz 11 osób w podeszłym wieku. W okresie od stycznia do grudnia 2023 roku w Domu przebywało łącznie 117 osób.

Dom świadczy usługi mające na celu zaspokojenie potrzeb bytowych, socjalnych i psychospołecznych. Zapewnia mieszkańcom pomoc przy podstawowych czynnościach życiowych tj. potrzeby fizjologiczne, spożywanie posiłków, ubieranie się, pranie odzieży, utrzymanie czystości w pokoju. Dom świadczy również usługi wspomagające tj. podnoszenie sprawności mieszkańców poprzez rehabilitację, aktywizowanie poprzez udział w terapii zajęciowej, zaspokajanie potrzeb kulturowych i religijnych, pomoc w nawiązywaniu kontaktów z rodziną, usługi socjalne polegające na wsparciu mieszkańców w załatwianiu ważnych dla nich spraw (pomocy w składaniu dokumentów do ZUS, w sprawie dodatkowego zasiłku dla osób niepełnosprawnych 500+, pomoc w uzyskaniu stopnia niepełnosprawności w MZON itp.)

Zajęcia terapii zajęciowej odbywały się codziennie 5 razy w tygodniu w godzinach od 8.30 do 14.00. W poniedziałki, środy i piątki zajęcia prowadzone były na parterze w Sali terapii zajęciowej, w pozostałe dni na piętrze. Zadaniem terapeuty zajęciowego oraz instruktora do spraw kulturalno-oświatowych była aktywizacja, która miała na celu włączenie mieszkańców do udziału w różnych dziedzinach życia, przywrócenie lub optymalizacja sprawności fizycznej, zwiększenie samodzielności i zaradności życiowej,

wdrażanie do aktywności fizycznej i umysłowej, rozwijanie osobowości, nabywanie nowych umiejętności oraz kontynuowanie dawnych zainteresowań.

W przypadku trwałej utraty określonych funkcji- wypracowanie funkcji zastępczych, a także zwiększenie uczestnictwa w życiu społecznym i życiu codziennym. Terapia była dobierana indywidualnie, spośród zaoferowanych propozycji mieszkańców sam wybierał formę zajęć, która najbardziej odpowiadała jego potrzebom, zainteresowaniom i możliwościom.

Raz w tygodniu prowadzone były zajęcia w Sali Doświadczenia Świata, której zasadniczym celem jest poznawanie i doświadczenie innego „magicznego” świata, pobudzenie zmysłów poprzez odpowiednio dobrane bodźce stymulujące wzrok, słuch, dotyk, węch i zmysł równowagi.

Terapia w Sali Doświadczenia Świata sprawdza się najbardziej w przypadku ludzi, z którymi komunikacja werbalna jest utrudniona, czyli np. osób z zaburzeniami psychicznymi, znacznym upośledzeniem umysłowym czy też seniorów wykazujących zaburzenia demencyjne. Zapewnia odprężenie i stymulację za pomocą dotyku, koloru, światła i dźwięku. Oddziałuje pozytywnie na niepełnosprawności zmysłowe, fizyczne i poznawcze. W bajecznym, wygodnym i pięknym otoczeniu podstawowe zmysły są pobudzone łagodnymi wibracjami, muzyką i efektami świetlnymi.

W ramach zajęć z arteterapii prowadzona była biblioterapia podczas, której omawiane były utwory literackie, biografie znanych ludzi, czytanie i omawianie artykułów prasowych. Raz w miesiącu organizowane było spotkanie z przedstawicielem Koszalińskiej Biblioteki Publicznej – omawiana była twórczość danego artysty.

Odbывała się terapia manualna poprzez papieroplastykę: wykonywanie kulek i kwiatków z bibuły, koszyków, podopieczni tworzyli duże prace grupowe. Malowano farbami, kredkami, posługiwano się masą plastyczną, z której powstawały serca, aniołki, choinki itp.

W ramach ergoterapii szyte były z materiału tulipany, renifery, choinki, zajączki, jajeczka wielkanocne, koty, grzyby, wiewiórki itp. Panie robiły na drutach, kominy, szaliki oraz skarpetki, niektóre z nich trafiły do koszalińskich placówek w ramach wsparcia zimowego, jako nowość w terapii został wprowadzony haft diamentowy.

W ramach socjoterapii prowadzony był trening kulinarny w aneksach kuchennych podczas, których seniorzy przygotowywali proste potrawy: sałatkę warzywną, babeczki, ciasta, gofry, rogaliki z jabłkiem itp., poznali zasady prawidłowego żywienia, były prowadzone pogadanki o zdrowym żywieniu. Organizowane były gry stolikowe, gra w milionerów, rozwiązywanie sudoku, krzyżówek, rebusów, gra państwa-miasta, ćwiczone były funkcje poznawcze. Domownicy brali udział w spotkaniach integracyjnych, imprezach okolicznościowych i świątach. Zorganizowano 3 wyjazdy do Zagrody Jamneńskiej na warsztaty garncarskie, na szklwienie oraz na wykonywanie starodawnych ozdób świątecznych.

Mieszkańcy wzięli udział w akcji sadzenia roślin balkonowych z dziećmi z koszalińskich przedszkoli i szkół. Odbył się Dzień Rodziny, Europejski Dzień Seniora oraz akademie z okazji 105 rocznicy Odzyskania przez Polskę Niepodległości, Andrzejki, Zabawa Karnawałowa, występ muzyków z Filharmonii Koszalińskiej, Bal Jesieni, warsztaty arteterapeutyczne w Przedszkolu nr 21 w Koszalinie. Został zorganizowany Dzień Urody przy współpracy ze Szkołą Zawodową nr 8 w Koszalinie, wyjście na lody do McDonald 's, wyjście do Centrum Kultury do 105 na koncert, do teatru na spektakl pt. „Moralność Pani Dulskiej”. Seniorów odwiedzały dzieci z koszalińskich przedszkoli i szkół prezentowały przedstawienia o różnej tematyce np. jasełka, wspólne kolędowanie, Dzień Babci i Dziadka, wspólny przemarsz z okazji Pierwszego Dnia Wiosny, przemarsz z okazji Dnia Ziemi, przedstawienie wielkanocne, przedstawienie patriotyczne. Seniorzy brali udział w pisaniu listów do świętego Mikołaja, - akcja „Święty Mikołaj dla Seniora” polega na publikacji listów przez fundacje, a te zostają wybrane i realizowane przez ludzi o wielkich sercach.

Działalność Dziennych Ośrodków Wsparcia

W strukturach organizacyjnych Domu Pomocy Społecznej „Zielony Taras” w Koszalinie funkcjonują dwa dzienne domy i klub samopomocy.

- Dzienny Dom Pomocy „Złoty Wiek” przy ul. Piłsudskiego 64,
- Dzienny Dom Pogodna Jesień „ Senior +” przy ul. L. Teligi 4,
- Klub Różany Zakątek „Senior +” przy ul. Łużyckiej 32

Dzienny Dom Pomocy „Złoty Wiek”

Jest placówką wsparcia dziennego, dysponującą 30 miejscami. Czynny jest od poniedziałku do piątku od 7.00 do 15.00. Jego nadrzędną rolą jest opieka nad osobami starszymi.

Domy zapewniają seniorom usługi socjalno-bytowe, ciepły posiłek oraz wspierające w postaci terapii zajęciowej np. zajęcia arteterapii, kulinarne, ruchowe, rozrywkowe, turystyczne oraz rehabilitację:

- zajęcia manualne- rękodzieło, zajęcia plastyczne,
- zajęcia kulturalno-oświatowe- prelekcje, pogadanki, przegląd prasy,
- gry i zabawy dydaktyczne poprawiające i utrzymujące pamięć, np. kalambury, bingo, krzyżówki,
- aktywizacja ruchowa, w tym gimnastyka,
- zajęcia kulinarne- ćwiczenia pamięci i sprawności manualnej dłoni poprzez przygotowywanie prostych dań, sałatek, ciast, deserów itp.
- zajęcia rekreacyjno-taneczne poprzez wdrażanie prostych układów choreograficznych,
- zajęcia muzyczne- ćwiczenia oddechowe, emisja głosu, wspólne muzykowanie, doskonalenie śpiewu w grupie z akompaniamentem pianina, śpiewanie karaoke z wykorzystaniem multimedii, słuchanie koncertów,

- inscenizacje teatralne.

Seniorzy mają zapewniony dostęp do kultury poprzez:

- czynny udział w spotkaniach integracyjnych,
- wyjścia do muzeum, kina i teatru,
- spotkania z ciekawymi ludźmi zasłużonymi dla Miasta i kultury,
- korzystanie z prasy oraz zbiorów biblioteki DDP.

Wybrane działania podjęte w 2023 r.

- Spotkanie z pracownikami Szpitalnego Oddziału Ratunkowego, podczas którego seniorzy dowiedzieli się, w jakich sytuacjach należy dzwonić po pogotowie, jak mierzyć ciśnienie i poziom cukru we krwi;
- Spotkanie edukacyjne z przedstawicielami Komendy Miejskiej Policji w ramach akcji „Bezpieczny Senior”;
- Webinarium dla seniorów „Cyberbezpieczeństwo w Internecie”;
- Codzienna gimnastyka oraz zajęcia sportowo-rekreacyjne w ramach ćwiczeń ogólnousprawniających;
- Udział w zajęciach muzyczno-tanecznych (doskonalenie śpiewu w grupie z akompaniamentem pianina, śpiewanie karaoke z wykorzystaniem multimediiów, słuchanie koncertów);
- Doskonalenie umiejętności kulinarnych przygotowując proste dań, sałatek, ciast, deserów;
- Zajęcia z rękodzieła przy użyciu gipsu, masy solnej itp.;
- Zajęcia z book foldingu prowadzone przez przedstawiciela Centrum Edukacji Nauczycieli;
- Wycieczki na wystawy do CK 105 oraz w Galerii Ratusz;
- Udział w konkursie na najlepszą palmę i jajko wielkanocne;
- Wycieczki krajoznawcze (Kołobrzeg, Mielno, Jamno);
- Spotkania z okazji Dnia Babci i Dziadka, Dnia Niepodległości, Dnia Seniora, wigilijne i wielkanocne;
- Zabawa karnawałowa i Andrzejkowa;
- Kolędowanie z dziećmi;
- Nauka języka migowego;
- Kurs komputerowy;
- Spotkanie z pracownikami Centrum Usług Społecznych w Koszalinie w celu zapoznania z dostępnymi usługami społecznymi.

Dzienny Dom Pogodna Jesień „Senior +”

Dzienny Dom Pogodna Jesień „Senior+” powstał w 2015 r. w ramach Rządowego Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2015-2020. Placówka przeznaczona jest dla 30 mieszkańców Koszalina

w wieku 60+, mających zmniejszoną sprawność fizyczną i trudności w organizacji życia codziennego, które z powodu choroby, niepełnosprawności wymagają częściowej opieki innych osób. Czynny jest od poniedziałku do piątku, w godzinach od 7.00 do 15.00.

Dom zapewnia seniorom wsparcie poprzez aktywizację i integrację, motywowanie do realizacji marzeń i zainteresowań. Ponadto przeciwdziała marginalizacji i izolacji osób starszych. Prowadzone formy działalności w Dziennym Domu Pogodna Jesień „Senior +” są odpowiedzią na potrzeby seniorów.

Zaliczyć do nich należy:

- zajęcia usprawniające ruchowo, w tym rehabilitacyjne mające na celu utrzymanie lub poprawienie utraconej sprawności,
- zajęcia rekreacyjne, kulturalne pozwalające na podtrzymywanie sprawności psychofizycznej możliwie w jak najlepszej kondycji oraz integrację ze społecznością lokalną,
- zajęcia edukacyjne mające na celu utrzymanie seniorów w jak najlepszej kondycji intelektualnej,
- zapewnienie dostępu do kultury i rekreacji,
- wspieranie w rozwiązywaniu indywidualnych problemów uczestników,
- budowanie więzi międzypokoleniowej.

Wybrane działania realizowane w 2023 r.:

- Zwiedzanie budynków Poczty Głównej, Koszalińskiej Biblioteki Publicznej i Archiwum Państwowego;
- Udział w projekcji filmowej „Moja Grecka wycieczka” oraz w spektaklu BTD pt. „Moralność pani Dulskiej”;
- Udział w warsztatach florystycznych, tworzenia starodawnych ozdób, plastycznych itp.;
- Wyjazdy do Darłowa, Dygowa, Sarbinowa oraz Aquaparku;
- Udział w Projekcie „Eko-sportowy turniej międzypokoleniowy”;
- Udział w zajęciach bibliotecznych na temat twórczości znanych artystów m.in.: Ireny Santor, Sławy Przybylskiej, Alicji Majewskiej i Czerwonych Gitar;
- Prelekcja na temat ochrony wzroku prowadzona przez pracowników firmy Fielmann;
- Pogadanka przeprowadzona przez pracowników Szpitalnego Oddziału Ratunkowego, podczas którego seniorzy dowiedzieli się, w jakich sytuacjach należy dzwonić po pogotowie, jak mierzyć ciśnienie i poziom cukru we krwi;
- Pokaz udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej;
- Zapoznanie z usługami społecznymi skierowanymi do seniorów przez pracowników Centrum Usług Społecznych w Koszalinie;
- Udział w 60 godz. kursie komputerowym zorganizowanym przez zachodniopomorską Akademię Kompetencji Komputerowych.

Klub „Senior +”

Został utworzony w 2020 r. w ramach Rządowego Programu Wieloletniego „Senior+” na lata 2015-2020. Przeznaczony jest dla 20 osób, powyżej 60 roku życia, nieaktywnych zawodowo, samodzielnych w zakresie samoobsługi. Placówka znajdująca się przy ul. Łużyckiej 32 usytuowana jest w miejscu dostępnym dla seniorów oraz dostosowana do potrzeb i możliwości osób z niepełnosprawnością. Celem głównym działalności Klubu jest aktywizacja społeczna, zachęcanie do działań samopomocowych i wolontarystycznych na rzecz innych, włączanie seniorów do społeczności lokalnej, zapobieganie wykluczeniu społecznemu poprzez organizację różnego rodzaju form terapii i treningów, organizację czasu wolnego w sposób aktywny ruchowo.

W 2023 r. podopieczni Klubu brali udział w wydarzeniach kulturalnych, rekreacyjnych oraz spotkaniach tematycznych. Korzystali z oferty m.in. kulturalnej, edukacyjnej i aktywności fizycznej.

- Oferta kulturalna:
  - Zapoznanie się z życiorysem i twórczością wybranych artystów- Marka Grechuty, Czerwonych Gitar, Ireny Santor, Wojciecha Młynarskiego, Alicji Majewskiej, Sławy Przybylskiej, Stanisławy Celińskiej oraz wybranych utworów z lat dwudziestych i trzydziestych,
  - projekcja filmu „ Moja wielka grecka wycieczka”,
  - lekcja biblioteczna na temat Ulice Koszalina,
  - udział w koncercie zespołu wokalny-teatralnego Fantazja,
  - udział w 42 Festiwalu Młodzi i Film oraz XX Europejskim Festiwalu Filmowym „Integracja Ty i Ja”,
  - udział w XIX Ogólnopolskim Festiwalu Piosenki Żołnierskiej Seniorów i Osób Niepełnosprawnych,
  - udział w spektaklu „Moralność Pani Dulskiej”,
  - udział w wystawie pt. „Jesienne liście 1939 roku oraz lekcji historycznej,
  - warsztaty w muzeum z czerpania papieru, wykonywania biżuterii, malowania na tkaninie, malowania na szkle,
  - warsztaty florystyczne,
  - warsztaty cukiernicze.
- Oferta edukacyjna:
  - kurs komputerowy dla mieszkańców województwa zachodniopomorskiego,
  - spotkania z grupą rekonstrukcyjną,
  - wykład na temat historii Radia Plus,
  - wykład na temat bioenergoterapii,

- wykład na temat ochrony wzroku, dobrego widzenia, doboru okularów i sposobu ich użytkowania,
- wykład z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki chorób ogólnych,
- wykład na temat profilaktyki raka piersi.
- Oferta aktywności fizycznej:
  - spacer, ćwiczenia na siłowni zewnętrznej,
  - codzienna gimnastyka ogólnousprawniająca,
  - udział w Eko-sportowym turnieju międzypokoleniowym w ramach Programu Społecznik 2022-2024,
  - wycieczka po Jeziorze Jamno statkiem Julek,
  - wycieczka do Kołobrzegu,
  - wycieczka do Darłowa oraz zwiedzanie grupy lotniczej 44 Bazy Lotnictwa Morskiego w Darłówniku,
  - udział w imprezie plenerowej Mobilnego Muzeum Rowerów,
  - wycieczka do Gospodarstwa Pszczelarskiego „Miodowy Raj” w Dygowie,
  - wycieczka do Ośrodka Edukacji Ekologicznej w Sarbinowie.

Działalność Klubu jest odpowiedzią na aktualne potrzeby osób starszych zamieszkujących na terenie Miasta. Dzięki zajęciom seniorzy stali się silniejsi i bardziej pewni siebie oraz otwarcie formułują swoje potrzeby.

Teleopieka

1 czerwca 2017 r. Miasto Koszalin wprowadziło usługę Teleopieki domowej dla mieszkańców Koszalina jako odpowiedź na potrzeby i oczekiwania mieszkańców Miasta, której realizatorem jest Dom Pomocy Społecznej „Zielony Taras” w Koszalinie. Ta forma wsparcia umożliwiła funkcjonowanie w swoim środowisku zamieszkania osobom, które ze względu na wiek oraz stan zdrowia wymagają stałego monitoringu i pomocy innych osób. Zapewniała bezpieczeństwo i wsparcie osób samotnych pozostających w domu.

Świadczenie usługi Teleopieki domowej, polegało na sprawowaniu przez centrum monitoringu całodobowej opieki domowej dla mieszkańców Miasta Koszalin, udzielanie wsparcia polegającego na wezwaniu właściwych służb, tj. lekarza POZ, Pomocy Doraźnej, Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej, Policji, Straży Miejskiej, rodziny lub innych osób wskazanych do kontaktu, udzielenie wsparcia psychicznego w sytuacji zagrożenia do czasu przybycia odpowiednich służb lub osób. Opaska używana seniorom posiadała podstawowe funkcje, takie jak: przycisk „SOS”, dwukierunkowa komunikacja głosowa – za pomocą wbudowanego mikrofonu i głośnika, moduł GPS, czujnik tętna oraz

funkcje dodatkowe: możliwość komunikacji głosowej z rodziną lub z wybranymi osobami, wodoszczelność, krokomierz, pomiar ciśnienia, saturacji, temperatury, glukometr, wyświetlacz z datą i godziną, przypomnienie o konieczności zażycia leków.

Usługa Teleopieki prowadzona była dwutorowo:

a) Teleopieka z Programu Korpus Wsparcia Seniorów edycja 2023 – moduł II (dotacja celowa pochodząca z budżetu państwa w wysokości 80%, 20% wkład własny gminy) realizowana była od 24.04.2023 r. do 31.12.2023 r. Celem Programu Korpus Wsparcia Seniorów była poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość” (Moduł II). Adresatami byli seniorzy w wieku 65 lat i więcej, którzy mieli problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie były w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

b) Teleopieka domowa (z budżetu Miasta) realizowana była od 03.07.2023 r. do 31.12.2023 r. Całodobowa opieka w miejscu zamieszkania dedykowana była osobom będącym mieszkańcami Koszalina, w wieku 60+. Wyposażenie seniorów w opaskę SOS umożliwiło wezwanie pomocy w nagłych wypadkach, po wciśnięciu przycisku SOS.

W wyniku realizacji dwóch Programów: Teleopieka z Programu Korpus Wsparcia Seniorów edycja 2023 – moduł II oraz Teleopieka domowa, telecentrum prowadzone przez firmę Hrp Care Sp. z o.o. z Łodzi odebrało łącznie 467 sygnałów SOS od podopiecznych.

Łącznie w 2023 roku z usługi Teleopieki z dwóch programów skorzystało 87 osób, Liczba uczestników na dzień 31.12.2023 r. to 80 osób.

Na realizację zadania wydatkowano kwotę w łącznej wysokości 34.699,31 zł. (w tym z budżetu Miasta 16.422,06 zł) w tym:

a) Wysokość środków przyznanych na realizację Modułu II Programu "Korpus Wsparcia Seniorów" w roku 2023 wyniosła 18.277,25 zł – 80%, wkład własny Gminy wyniósł 4.569,31 zł – 20%, wartość całkowita Programu to 22.846,56zł – 100%.

b) Wysokość środków wydatkowana na Teleopiekę domową (z budżetu miasta) wyniosła 11.852,75 zł.

Program szczepień ochronnych przeciwko grypie dla osób z grupy podwyższonego ryzyka powyżej 65 roku życia

Program szczepień ochronnych przeciwko grypie dla osób z grupy podwyższonego ryzyka powyżej 65 roku życia ma na celu zwalczanie zachorowalności na grypę wśród osób z grupy podwyższonego ryzyka oraz poprawę stanu zdrowia mieszkańców Koszalina. Szczepienia w sezonie wzmożonego

jesiennego rozprzestrzeniania się wirusów grypy pozwoliły na ograniczenie skutków sezonowych epidemii, a także wpłynęły na częstość występowania schorzeń i zgonów wynikających z powikłań pogrypowych.

W 2023 r. szczepieniami objęci byli mieszkańcy Koszalina urodzeni do dnia 31 grudnia 1958 r. Gmina podpisała umowy z 9 Niepublicznymi Zakładami Opieki Zdrowotnej. Od dnia 1 września 2023 r. szczepionka przeciwko grypie znalazła się na liście leków refundowanych, w związku z czym każda osoba 65+ miała zagwarantowane szczepienie p/grypie z budżetu państwa.

Zamówione, zakupione i podane seniorom szczepionki do dnia 31 sierpnia 2023 r. zostały zrefundowane z budżetu Miasta. W 2023 r. zaszczepiono 1.377osób na ogólną kwotę 104.610 zł.

Od 2006 roku na realizację programu z budżetu Miasta wydatkowano kwotę 1.969.741 zł szczepiąc 56 475 osób z grupy podwyższonego ryzyka powyżej 65 roku życia.

Miejska Rada Seniorów w Koszalinie

Na podstawie art. 5 c ustawy o samorządzie gminnym, Uchwałą Nr XLVIII/689/2014 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 25 września 2014 r. została powołana Koszalińska Rada Seniorów. W związku z nowelizacją ww. ustawy z dnia 9 marca 2023 r. nastąpiła konieczność wprowadzenia w statucie Koszalińskiej Rady Seniorów zapisów dotyczących funkcjonowania Rady. Uchwałą Nr LXIX/959/2023 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 26 października 2023 r. zmieniono uchwałę w sprawie powołania Koszalińskiej Rady Seniorów wprowadzając zapisy dotyczące zmiany nazwy Rady, trybu powoływania, kompetencji związanej ze składaniem wniosków o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej oraz trybu odwołania członka Rady.

Miejska Rada Seniorów w Koszalinie ma charakter doradczy, konsultacyjny i inicjatywny dla władz Miasta, działa na zasadzie kadencyjności. Kadencja Rady trwa 3 lata, licząc od dnia określenia składu Rady w drodze zarządzenia przez Prezydenta Miasta, z tym że nie może trwać dłużej niż kadencja Rady Miejskiej w Koszalinie.

Rada liczy 15 osób, w jej skład wchodzi przedstawiciele osób starszych oraz przedstawiciele podmiotów działających na rzecz osób starszych, w szczególności przedstawiciele organizacji pozarządowych działających na rzecz osób starszych oraz przedstawiciele podmiotów prowadzących uniwersytety trzeciego wieku, będący mieszkańcami Koszalina, w tym:

- 10 przedstawicieli podmiotów działających na rzecz osób starszych,
- 5 przedstawicieli osób starszych.

Do zadań Rady należy w szczególności:

- 1) współpraca z organami Miasta przy rozstrzyganiu spraw istotnych dla osób starszych,
- 2) zgłaszanie do podmiotów uprawnionych wniosków o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej,

- 2) przedstawianie propozycji dotyczących krótko- i długoterminowych działań na rzecz osób w wieku senioralnym,
- 3) opiniowanie projektów uchwał Rady Miejskiej w Koszalinie przedstawionych Radzie do zaopiniowania,
- 4) podejmowanie działań na rzecz integracji osób starszych ze społecznością lokalną oraz umacnianie więzi międzypokoleniowych,
- 5) propagowanie wśród seniorów aktywności w zakresie kultury, rekreacji, turystyki i edukacji w celu zapobieganiu wykluczeniu społecznemu,
- 6) współpraca z organizacjami i instytucjami społecznymi, działającymi na terenie Koszalina, w sprawach planowania i podejmowania działań na rzecz osób starszych,
- 7) upowszechnianie wiedzy o potrzebach, prawach i możliwościach osób starszych,
- 8) upowszechnianie informacji o podejmowanych działaniach na rzecz osób w wieku,
- 9) przełamywanie stereotypów na temat starości oraz budowanie pozytywnego wizerunku osób starszych.

Kadencja Rady zakończyła się 31 grudnia 2023 roku.

Działania podjęte przez Radę w roku sprawozdawczym:

- propagowanie wśród seniorów: Programu Koszalińska Karta Mieszkańca pn. „Kocham Koszalin”, Koszalińskiego Programu „Lek dla Seniora” oraz Programu osłonowego w zakresie zmniejszenia wydatków mieszkańców Miasta Koszalina z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- Zachęcanie seniorów do korzystania z usługi Teleopieki oraz oferty ośrodków wsparcia;
- Propagowanie wśród osób starszych usług społecznych realizowanych przez Centrum Usług Społecznych w Koszalinie tj. wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, mobilne usługi pielęgnacyjne (usługa pielęgnacji paznokci, usługa fryzjerska), usługi porządkowe (mycie okien, usługa pralnicza, porządkowanie nagrobków), szkolenie dla opiekunów faktycznych „Opiekun szyty na miarę”, POMOCna Taksówka, „Złota Rączka”;
- Opiniowanie Miejskiego Programu na rzecz osób starszych na lata 2023-2030, po wcześniejszym poddaniu pod konsultacje środowiska senioralnego;
- Udział w webinarium dla seniorów pt. „Cyberbezpieczeństwo w kontekście zagrożeń występujących w Internecie, w szczególności oszustwa na urządzeniach mobilnych”;
- Udział w spotkaniu dla Rad Seniorów z województwa zachodniopomorskiego w Szczecinie 27 kwietnia 2023 r. organizowanym przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej oraz pełnomocnika Wojewody Zachodniopomorskiego ds. osób starszych. Spotkanie

dotyczyło zapoznania z założeniami do „Strategii rozwoju usług społecznych, Polityka Publiczna do roku 2023”;

- Udział w spotkaniach organizowanych przez UM (koncert dla seniorów, wizyta Stowarzyszenia Przyjaźni Fińsko-Polskiej z Miasta Seinajoki w dniach 15-19 maja br.);
- Współdział w zorganizowaniu w Centrum Kultury 105 Koncertu dla Seniorów Zespołu Teatralno-Wokalnego „Fantazja” w Szydłowca woj. Mazowieckiego;
- Propagowanie wśród seniorów oraz uczestnictwo w obchodach Międzynarodowego Dnia Osób Starszych organizowanych przez miejskie instytucje kultury;
- Zorganizowanie w Koszalińskiej Bibliotece Publicznej spotkania dla osób starszych, którego tematyką było bezpieczeństwo. Podczas spotkania przedstawiciel Komendy Miejskiej Policji przeprowadził prelekcję o przeciwdziałaniu oszustwom: telefonicznym, internetowym i innym, a Grupa Ratownictwa Polskiego Czerwonego Krzyża przedstawiła zagadnienia z zakresu ratownictwa medycznego.

Biuro Miejskiego Rzecznika Konsumentów- Urząd Miejski w Koszalinie

Biuro Miejskiego Rzecznika Konsumentów zapewnia pomoc prawną w indywidualnych sporach konsumentów z przedsiębiorcami, wynikających ze stosunków cywilno-prawnych.

W szczególności chodzi tu o spory z przedsiębiorcami: sprzedawcami dostarczającymi wadliwe towary (reklamacje zakupionych towarów), przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, dostawcami energii elektrycznej i gazu, z przedsiębiorcami wykonującymi w mieszkaniach usługi remontowe (wymiana drzwi, okien), z bankami w sporach dotyczących umów kredytów, pożyczek i rachunków bankowych. Na podstawie danych szacunkowych można przyjąć, że w 2023 r. seniorzy stanowili ok. 10% klientów Biura, co daje liczbę ok. 180 osób.

Osoby starsze uzyskiwały pomoc, która obejmowała m.in. udzielanie porad i informacji na temat przysługujących im praw oraz sposobów ich egzekwowania. Jeżeli sprawa tego wymagała, konsumentom przygotowywano projekty oświadczeń o odstąpieniu od umów zawartych poza lokalem przedsiębiorstwa (na pokazach lub z akwizytorami) oraz na odległość (przez telefon, Internet), a także projekty pism reklamacyjnych i odwołań od negatywnych decyzji przedsiębiorców. Ponadto Rzecznik występował do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów-seniorów, którzy wyczerpali drogę postępowania reklamacyjnego, lecz nie uzyskali satysfakcjonującego ich rozwiązania sporu.

Seniorom zgłaszającym się do Biura Miejskiego Rzecznika Konsumentów wydawane były broszury edukacyjne pt.: „Nie daj się nabrać – sprawdź zanim podpiszesz” i „Seniorze nie daj się oszukać – uważaj na umowy zawierane na pokazach lub w domu” itp.

Zarząd Budynków Mieszkalnych w Koszalinie

Poprawa warunków mieszkaniowych osób starszych następuje poprzez zamianę mieszkania. Sprawy związane z zamianami reguluje § 26 i § 32 Uchwały Nr XXXIII/538/2021 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasto Koszalin.

W myśl ww. aktu prawa miejscowego wyróżnia się dwa rodzaje zamian:

- zamiany mające charakter dobrowolny z inną osobą (Kontrahentem),
- zamiany „z urzędu” na wolny lokal stanowiący własność Gminy Miasto Koszalin.

Proponując mieszkanie do zamiany bierze się pod uwagę jego położenie na niższych kondygnacjach, wyposażenie w urządzenia i instalacje techniczne poprawiające komfort użytkowania (w tym źródło ciepła inne niż piecowe, WC zlokalizowane wewnątrz mieszkania). Przy tego typach transakcjach uwzględnia się lokale o normatywnej powierzchni dla prowadzonego gospodarstwa domowego.

W 2023 roku Zarząd Budynków Mieszkalnych pomógł ogółem 23 osobom przeprowadzając 17 transakcji zamiany mieszkań (w tym zamiana dobrowolna- 6 transakcji, zamiana „z urzędu”- 11 transakcji).

Przy zamianach dobrowolnych ZBM kojarzy Kontrahentów spośród ofert zarejestrowanych. Istnieje również możliwość poszukiwania przez Najemcę Kontrahenta zamiany we własnym zakresie np. poprzez ogłoszenie zamieszczone w prasie, Internecie, na portalach społecznościowych itp.

Zamiany „z urzędu” przeprowadzone były:

- na lokal mniejszy: 8 transakcji,
- na lokal do remontu na koszt Najemcy: 1 transakcja,
- z uwagi na stan zdrowia: 2 transakcje.

W większości zamiany dotyczyły osób starszych, samotnych, schorowanych, które ponosiły wysokie koszty utrzymania lokalu. Zdarza się, że osoby starsze zajmują mieszkania o dużej powierzchni w wyniku, czego nie mogą korzystać z pomocy finansowej państwa na utrzymanie lokalu w postaci dodatku mieszkaniowego z uwagi na tzw. nadmetraż. Wskazanie mniejszego lokalu, dostosowanego do możliwości płatniczych najemcy stanowi zdecydowana poprawę komfortu życia osób starszych.

Pracownicy ZBM służą pomocą osobom starszym nie tylko przy procesie zamiany, ale również w trakcie zwykłego użytkowania lokalu. Pomagają przy wypełnianiu formularzy, ukierunkowują, jakie należy podjąć czynności w celu załatwienia danej sprawy, itp. Osobom starszym, samotnym ZBM (w miarę możliwości) pomaga również przy przeprowadzce.

ZBM współpracował z Centrum Usług Społecznych w Koszalinie w zakresie objęcia pomocą i opieką osób starszych, schorowanych i niezaradnych życiowo.

Likwidacja barier architektonicznych, dostosowanie budynków użyteczności publicznej oraz infrastruktury drogowej do potrzeb osób starszych, a także doposażenie parków, skwerów i placów w elementy małej architektury (ławki, kosze) następuje sukcesywnie, ze środków własnych ZBM, Rad Osiedli oraz Koszalińskiego Budżetu Obywatelskiego.

Inwestycje wykonane w 2023 roku:

- Rewitalizacja podwórka „Zawiszy Czarnego 6-10- Marii Ludwiki- Młyńska 17”;
- Modernizacja chodników na osiedlu „Lechitów” ul. Kolejowa 15-43;
- Modernizacja chodników i łącznika do parkingu oraz chodnika na szczycie budynku na osiedlu „Lechitów” - ul. Kolejowa 45-57;
- Modernizacja chodnika przy szczycie budynku na osiedlu „Lechitów” - ul. Krakusa i Wandy 1-9;
- Naprawa nawierzchni drogi wewnętrznej na osiedlu „Lechitów” - ul. Krakusa i Wandy 1-9;
- Zagospodarowanie terenu wokół Klubu „Zacisze”- przebudowa chodnika (wymiana płytek chodnikowych na kostkę brukową typu polbruk) na osiedlu „Rokosowo”- ul. Ferdynanda Ruszczyca 14;
- Wykonanie utwardzenia i oznaczenia nawierzchni pod miejsce postojowe dla osoby niepełnosprawnej na osiedlu „Śródmieście”- ul. Bolesława Chrobrego 6;
- Remont pomieszczenia biurowego polegający na dostosowaniu stanowiska pracy do potrzeb osoby starszej z niepełnosprawnością w siedzibie ZBM przy ul. Połczyńskiej 24;
- Wymiana istniejącej platformy dla osób z niepełnosprawnością z pracami zabezpieczającymi w budynku użytkowym przy ul. Stanisława Wyspiańskiego 4;
- Plac zabaw dla dzieci przy ul. Rzemieślniczej 8-8l: ławka z oparciem 2 szt., kosz na śmieci 1 szt.;
- Montaż elementów małej architektury na osiedlu „Lechitów”- ul. Kolejowa 15-43: ławka z oparciem- 6 szt., kosz na śmieci- 3 szt.;
- Poprawa warunków mieszkaniowych osób starszych poprzez wskazywanie mieszkań samodzielnych, na niższej kondygnacji, o podwyższonym standardzie, dostosowanych do możliwości płatniczych.

Zarząd Dróg i Transportu w Koszalinie

Likwidacja barier architektonicznych, dostosowanie infrastruktury drogowej to zadania realizowane przez Zarząd Dróg i Transportu w Koszalinie w celu poprawy jakości życia mieszkańców Miasta, w tym również seniorów.

W 2023 r. ZDiT wykonał:

- remont ul. Franciszkańskiej na odcinku od przejazdu kolejowego do skrzyżowania;
- Remont obiektu mostowego w ciągu ul. Władysława IV nad linią kolejowa nr 202 w Koszalinie;
- Przebudowę chodników ul. Wańkowicza, ul. Zgoda w Koszalinie, ul. Jana Pawła II;
- Modernizację chodników przy ul. Morskiej od nr 75 do nr 99, przy szczytce budynku przy ul. Lutyków 27 e, wzdłuż parkingu przy ul. Akademickiej, przy ul. Młyńskiej;
- Poprawa bezpieczeństwa pieszych w Koszalinie poprzez doposażenie w sprzęt z zakresu edukacji komunikacyjnej SP nr 3, SP nr 5, SP nr 6, SP nr 10, SP nr 13, SP nr 17 oraz wyniesienie przejścia dla pieszych na ul. Wańkowicza, ul. Jagoszewskiego, ul. Staszica;
- Przejazd kolejowo-drogowy w km 1,681 kat. B na linii kolejowej nr 402 Koszalin- Goleniów na skrzyżowaniu z drogą powiatową nr 5551 z ul. Wołyńską;
- Przejazd kolei wąskotorowej w ul. Wenedów w Koszalinie;
- Remont ul. 4 marca w Koszalinie, ul. Róż, ul. Topolowej, ul. Hołdu Pruskiego, ul. Widokowej, ul. Holenderskiej;
- Modernizacja nawierzchni ul. Wesołej etap I;
- Utwardzenie nawierzchni ul. Goździków, ul. Oliwkowej i ul. Migdałowej;
- SCHOOL BUS 3- budowa zatoki postojowej przy SP nr 3 w Koszalinie;
- Dostawa wraz z montażem wiat na przystankach.

Doposażenie parków, skwerów i placów w elementy małej architektury (ławki, kosze):

- Zakup i montaż 9 sztuk ławek.

Komenda Miejska Policji w Koszalinie

Komenda Miejska Policji w Koszalinie w 2023 r. podjęła szereg działań w obszarze przeciwdziałania oszustwom wobec osób starszych. Policjanci dotarli do 1408 seniorów. Pomimo spotkań oraz prowadzonej kampanii medialnej odnotowano przypadki oszustwa (art. 286 kk) „na wnuczka” oraz „policjanta”. Wśród innych metod należy wymienić oszustwo na członka najbliższej rodziny, przedstawiciela instytucji-prokuratury, firmy ubezpieczeniowej, urzędnika ZUS, pracownika wodociągów, spółdzielni mieszkaniowej, opieki społecznej.

W grupie osób, na których szkodę próbowano dokonać oszustwa lub kradzieży, było kilkadziesiąt osób starszych. Osoby te otrzymywały m.in. telefony z informacją, iż ich środki finansowe na koncie są zagrożone, zablokowane itp. W większości osoby te znając założenia programu "Bezpieczny Senior" i metody działania sprawców nie dały się oszukać i tym samym nie stały się osobami pokrzywdzonymi. Założenia programu były znane osobom starszym z ostrzeżeń funkcjonariuszy koszalińskiej Policji w koszalińskich mediach oraz poprzez informacje przekazywane przez dzielnicowych. Nastąpił wyraźny

wzrost poczucia świadomości seniorów w zakresie grożących im niebezpieczeństw w obszarze oszustw metodą na tzw. „wnuczka” ale należy pamiętać, że przestępcy wciąż modyfikują swoje metody działania. W okresie sprawozdawczym do Policji docierało wiele sygnałów od seniorów o próbach ich oszukania w miejscu zamieszkania. Osoby starsze nie dały się oszukać, a ich postawa związana była m.in. ze znajomością działań profilaktycznych w ramach programu „Bezpieczny Senior”. W środowisku seniorów nadal istnieje wielkie zapotrzebowanie na spotkania z funkcjonariuszami Policji w zakresie bezpieczeństwa seniorów.

W ramach założeń projektu „Bezpieczny senior” Komenda Miejska Policji w Koszalinie nawiązała współpracę z wieloma podmiotami, w których prężnie działają grupy seniorów. Między innymi współpracowano z Uniwersytetem III Wieku przy Politechnice Koszalińskiej, Domem Pomocy Społecznej „Zielony Tars” w Koszalinie oraz Centrum Usług Społecznych w Koszalinie. Funkcjonariusze aktywnie współpracowali z instytucjami zajmującymi się osobami starszymi, a także prowadzili kampanie informacyjną w lokalnych mediach.

W 2023 r. w ramach programu „Bezpieczny Senior” przeprowadzono następujące działania:

- w okresie całego 2023 r. rozmawiano z seniorami w miejscach szczególnie przez nich uczęszczanych na terenie miasta Koszalin np. parki, skwery, festyny, ogrody działkowe, gdzie przekazano informacje o metodach działania sprawców oszustw, rozdawano ulotki informacyjne;
- W dniu 11 stycznia 2023 r. na Uniwersytecie III Wieku Politechniki Koszalińskiej przeprowadzono akcję informacyjną skierowaną do seniorów pn. „Bezpiecznie, zdrowo, bezgotówkowo”. W dniu 24 listopada 2024 r. z okazji Dnia Seniora w siedzibie ZUS odbyło się spotkanie z seniorami podczas którego omówiono współczesne zagrożenia związane z Internetem (płatności, zakupy, poznawanie osób itp.);
- W okresie wakacyjnym w miejscowościach nadmorskich zorganizowano działania mające na celu uświadomienie seniorów o metodach działania oszustów;
- Spotkanie w Miejskiej Bibliotece Publicznej z seniorami zainicjowane przez Koszalińską Radę Seniorów w ramach Programu „Bezpieczny Senior”;
- Funkcjonariusze spotkali się kilkakrotnie z mieszkańcami i osobami starszymi na koszalińskim Targowisku Miejskim w ramach programu „Bezpieczny Senior” oraz w związku z obchodami „Międzynarodowego Dnia Osób Starszych” przekazując osobom starszym około 150 szt. ulotek tematycznych oraz przeprowadzając szereg rozmów z osobami starszymi;
- Przeprowadzono 8 spotkań w DPS i ŚDS na terenie miasta Koszalina, pozostawiając do użytku mieszkańców i uczestników zajęć pakiety materiałów ewidencyjno-informacyjnych z zakresu bezpieczeństwa osób starszych. Działania przeprowadzono wspólnie z pracownikami

CUS oraz Banku PKO. Na spotkaniach była poruszana szeroka tematyka transakcji bezgotówkowej i wszelkiego rodzaju oszustw z użyciem Internetu i bankowości internetowej;

- Przeprowadzono spotkanie z seniorami w Klubie Seniora „Na Skarpie”, Klubie Różany Zakątek „Senior+”, Domu Seniora „Złote Serca”.

Liczbowe określenie skali działań, zrealizowanych w ramach programu (liczba spotkań, liczba rozkolportowanych materiałów, miejsca ich ekspozycji):

- liczba spotkań - 48
- liczba uczestników spotkań - 1408 osoby,
- liczba przekazanych ulotek - około 1000 ulotek,
- liczba przekazanych opasek i elementów odblaskowych około - 260 szt.
- miejsca kolportażu m.in. kluby osiedlowe, placówki bankowe, targowisko miejskie.

Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy przy Specjalistycznym Zespole Gruźlicy i Chorób Płuc w Koszalinie

Zakład w ramach swojej działalności realizuje zobowiązania kontraktowe dotyczące usług pielęgnacyjno-opiekuńczych w ramach całodobowej opieki długoterminowej.

W dniu 28 października 2023 r. nastąpiło uroczyste otwarcie **Centrum Opieki Długoterminowej (COD)**, Głównym celem budowy i przekazania tego obiektu do użytku była poprawa dostępności do wysokiej jakości infrastruktury zdrowotnej w zakresie opieki długoterminowej, a także powiększenie oddziału i poprawa standardu świadczonych usług. Docelowo liczba szpitalnych łóżek długoterminowych zwiększyła się z 27 do 47 (20 nowych oraz 27 przeniesionych z istniejącego zakładu do nowego obiektu). Pierwszych pacjentów przyjęto w październiku 2023 r. Do 31 grudnia 2023 r. w COD przebywało 40 podopiecznych. Koszt kompleksowego wyposażenia w infrastrukturę medyczną, niemedyczną oraz informatyczną do 31.12.2023 r. kształtował się w wysokości ok 2 mln zł (80 % EFRR, 10 % BP, 10% wkład własny).

Pracownicy medyczni w swojej codziennej pracy znaczącą część czasu poświęcają na działania edukacyjne. Są to działania dedykowane zarówno samym pacjentom jak też ich rodzinom i opiekunom. Celem takiej edukacji jest wyposażenie rodziny i pacjenta w szeroką wiedzę w zakresie samoopieki i samopielęgnacji, czyli przygotowanie do samodzielnego i bezpiecznego zaopiekowania się starszą osobą bliską w warunkach domowych. W chwili zakończenia pobytu w zakładzie pacjent/rodzina otrzymuje „Wypis pielęgniarski”, w którym zawarte są szczegółowe zalecenia dotyczące kontynuacji zastosowanej pielęgnacji wraz ze wskazówkami w zakresie żywienia.

Zakład zatrudnia wykwalifikowaną kadrę pielęgniarską, specjalistów w zakresie rehabilitacji, logopedii, psychologii, terapii zajęciowej, opiekunów medycznych oraz personel pomocniczy. Kadra medyczna podnosi kwalifikacje, wiedzę i umiejętności poprzez udział w różnych formach szkoleniowych. Kadra pielęgniarska posiada specjalizacje w zakresie m.in. pielęgniarstwa geriatrycznego oraz opieki paliatywnej.

W 2023 r. Zakład Opieki Zdrowotnej uczestniczył w dwóch przedsięwzięciach:

- 20 Jubileuszowej edycji Festiwalu Filmowego „Integracja Ty i Ja”,
- Jubileuszu 25-lecia działalności ZORD.

Uczestnikom obu wydarzeń wykonano badania za pomocą urządzeń: spirometr, smokolizer, a także dokonano pomiarów podstawowych parametrów życiowych. Podjęte w obu w/w wydarzeniach działania edukacyjne oraz przeprowadzone indywidualne konsultacje w zakresie profilaktyki i propagowania zdrowego stylu życia kierowane były przede wszystkim do osób starszych, uczestniczących w wydarzeniach.

Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Koszalinie

Z zadań związanych z opieką na rzecz osób starszych Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Koszalinie w 2023 r. zrefundowała częściowe koszty kształcenia 12 pielęgniarek, w tym ze specjalizacją:

- pielęgniarstwa chirurgicznego- 5,
- pielęgniarstwa anestezjologii i intensywnej terapii- 3,
- pielęgniarstwa operacyjnego- 3,
- pielęgniarstwa onkologicznego-1.

Ogółem w Okręgowym Rejestrze Pielęgniarek i Położnych zarejestrowanych jest 69 pielęgniarek ze specjalizacją geriatryczną i 24- opieki długoterminowej, 91 specjalistek pielęgniarstwa internistycznego, 79- z pielęgniarstwa rodzinnego.

W ramach opieki nad osobą starszą zorganizowano szkolenia dla pielęgniarek i położnych środowiskowych na temat:

- „Kompendium opieki stomijnej dla pielęgniarek środowiskowych”,
- Rany- rozpoznanie i pielęgnacja.

W dniu 14 października 2023 r. przedstawiciele Izby wzięli udział w I Marszu Różowej Wstążki, akcji profilaktyki raka piersi. Położne instruowały kobiety w temacie samobadania piersi. Dodatkowo został przygotowany wykład pt. „Samobadanie piersi jak i kiedy badać”.

W 2023 r. Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych organizowała kursy specjalistyczne realizowane w ramach projektu POWR.07.01.00-00-0004/22 pn. Wsparcie kształcenia podyplomowego pielęgniarek

i położnych w ramach Działania 7.1 Oś priorytetowa VII Wsparcie REACT-EU dla obszaru zdrowia Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego z zakresu:

1. Opieka nad pacjentami w trakcie choroby COVID-19 oraz po jej przebyciu dla pielęgniarek- 35 osób;
2. Wsparcie psychologiczne pacjenta i jego rodziny dla pielęgniarek i położnych- 32 osoby;
3. Edukator w chorobach układu krążenia dla pielęgniarek- 35 osób;
4. Wykonanie i interpretacja zapisu EKG u dorosłych dla pielęgniarek i położnych- 35 osób;
5. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa dla pielęgniarek i położnych- 35 osób;
6. Opieka nad pacjentem wymagającym wysokoprzepływowej terapii tlenem dla pielęgniarek- 32 osoby.

Centrum Kultury 105 w Koszalinie

W ramach swojej działalności CK 105 w 2023 r. zorganizowało szereg przedsięwzięć dedykowanych seniorom.

- Zajęcia plastyczne dla dorosłych w ramach sekcji Amatorskiego Ruchu Artystycznego CK105;
- Zajęcia Chóru Frontowe Drogi w ramach sekcji Amatorskiego Ruchu Artystycznego CK105;
- Zajęcia Chóru Koszalin Canta w ramach sekcji Amatorskiego Ruchu Artystycznego CK105;
- Zajęcia Formacji Tanecznej „Szyk” w ramach sekcji Amatorskiego Ruchu Artystycznego CK105.

Inicjatywy lokalne i imprezy międzypokoleniowe:

- Koncert Kolęd Chóru Frontowe Drogi w Kaplicy Garnizonowej;
- Koncert z okazji Dnia Babci i Dziadka w Klubie Aktywnego Seniora KSM „Na Skarpie” w wykonaniu Studia Artystycznego im. Ziemińskich;
- Koncert Chóru Frontowe Drogi dla podopiecznych DPS „Zielony Taras” w Koszalinie;
- Spektakl „Gospodyni litewska” w wykonaniu Teatru „Zwierciadło” w KSM „Nas Skarpie” w Koszalinie;
- Koncert Jubileuszowy z okazji 40-lecia istnienia Chóru Frontowe Drogi;
- Obchody Dni Koszalina 2023;
- Koncert Jubileuszowy z okazji 10-lecia istnienia Formacji Tanecznej „Szyk”;
- Kamerynki (2 koncerty);
- Współorganizacja XI Prezentacji Piosenki Patriotycznej i Wojskowej Im. Tadeusza Lenartowicza;
- Festyn rodzinny na osiedlu Morskie;
- Festyn „Postaw na rodzinę”;

- Organizacja „Dnia dla Seniora z CK105” (warsztaty tematyczne – plastyczne, teatralne i Zumba Gold;
- Koncert w sali widowiskowej CK105);
- Krzysztof Respondek na Dzień Seniora;
- Koncert Pieśni Patriotycznej chóru Frontowe Drogi z okazji Narodowego Święta Niepodległości (w KSM „Nasz Dom” w Koszalinie);
- Przegląd Zespołów Śpiewaczych i Folklorystycznych „Złota Jesień”;
- 9 koncertów współorganizowanych ze Stowarzyszeniem Śpiewaczym Śródmieście;
- Nowy cykl filmowy pn. Kino dla seniora – 8 pokazów.

Koszalińska Biblioteka Publiczna im. Joachima Lelewela w Koszalinie

Koszalińscy seniorzy mogli korzystać z bezpłatnej oferty przygotowanej przez KBP.

Działania na rzecz osób starszych w 2023 roku:

- Spotkania Dyskusyjnych Klubów Książki.

Starsi czytelnicy spotykali się raz w miesiącu, wspólnie spędzając czas prowadząc dyskusje o przeczytanej lekturze. W 2023r. funkcjonowało pięć klubów czytelniczych dla dorosłych w Bibliotece Głównej, w Filii nr 4, Filii nr 8, Filii nr 9, Filii nr 12.

- Spotkania i koła zainteresowań.

Z całej różnorodnej oferty Koszalińskiej Biblioteki Publicznej: spotkań autorskich, koncertów, prelekcji, wystaw oraz promocji książek bardzo chętnie korzystali koszalińscy seniorzy, którzy stanowili zdecydowaną większość zgromadzonej publiczności.

Filie biblioteczne, z myślą o starszych czytelnikach organizowały spotkania z ciekawymi ludźmi (pisarzami, poetami) oraz spotkania osób o podobnych zainteresowaniach. W filiach nr 4 i 12 spotykały się panie, które szydełkowały, wykonywały robótki ręczne i rozmawiały o książkach. W filii nr 6 spotykały się seniorki, które rozmawiały o literaturze i kulturze. W filiach nr 4, 6, 8 i 12 odbyły się spotkania autorskie ze Stanisławą Schreuder, Alicją Wendekier, Danutą Rogalską i Agnieszką Zakrzewską. W Filii nr 8 przeprowadzono warsztaty malowania kamieni, w Filii nr 11 odbyły się spotkania z terapeutką refleksologii, a w Filii nr 12 odbyły się spotkania z psychologiem ph. „Odcienie emocji – lęk”. W Filii nr 8 spotykały się również regularnie seniorzy grający w brydża i gry planszowe.

- Wystawy i wernisaże.

W Filii nr 8 zorganizowano wernisaże prac malarek amateerek (seniorek) Danuty Lebiody i Ludmiły Raźniak.

- Spotkania dla osób niedowidzących w Mediatece.

Od wielu lat, w każdą środę o godz. 11.00 odbywają się spotkania tematyczne dla osób starszych i słabowidzących. W 2023 roku odbyło się 13 takich spotkań, w których uczestniczyły 83 osoby.

- Spotkania muzyczne.

W ramach współpracy z Domem Pomocy Społecznej „Zielony Taras” w Koszalinie oraz Dziennymi Domami Pogodna Jesień „Senior+” i „Złoty Wiek” oraz Klubem Różany Zakątek „Senior+” prowadzone były zajęcia z muzykoterapii. W 2023r. przeprowadzono 16 spotkań muzycznych, w których uczestniczyły 303 osoby.

- Książki z dużą czcionką, audiobooki i ebooki.

Z myślą o osobach starszych w KBP gromadzone są książki z powiększonym drukiem: 1085 jednostek. W Mediatece oraz w kilku filiach bibliotecznych udostępniony jest duży zbiór audiobooków: 5836 tytułów książek nagranych w formacie mp3 i audio. Czytelnicy mają zapewniony dostęp do ponad 240 000 tytułów ebooków na platformie Legimi i Ibuk Libra, z możliwością powiększenia wielkości czcionki.

- Kursy komputerowe dla seniorów.

W Filii nr 4 i 8 przeprowadzono trzy cykle kursów komputerowych dla seniorów, natomiast Filia nr 12 przeprowadziła warsztaty smartfonowe dla seniorów. Udział w kursach wzięło 16 seniorów.

- Weekend Seniora z Kulturą

Odbył się 30 września 2023 r. w ramach ogólnopolskiego wydarzenia, którego pomysłodawcą było Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W trakcie spotkania seniorzy mieli okazję zwiedzić miejsca, które nie są zwykle dostępne dla czytelników. Wysłuchali także prezentacji „Szymborska bez przesady”. Zwieńczeniem akcji była projekcja fabularnego filmu niespodzianki.

- Giełdę Kolekcjonerską

Cieszyła się dużym uznaniem zarówno wystawców jak i zwiedzających. W ramach Giełdy promowana była lokalna kultura, tworzone były sieci kontaktów oraz międzypokoleniowe grupy zainteresowań. W 6 giełdach uczestniczyło 600 seniorów.

Dane statystyczne z systemu bibliotecznego Aleph/Alma wskazują na to, że w 2023 roku 4.100 seniorów powyżej 60 lat skorzystało ze zbiorów bibliotecznych i było aktywnymi czytelnikami.

Muzeum w Koszalinie

- Muzeum przy ul. Młyńskiej 37-39

W swojej ofercie dla seniorów dedykowało warsztaty i zajęcia edukacyjne połączone ze zwiedzaniem ekspozycji z przewodnikiem oraz imprezy (Noc Muzeów i Dni Koszalina). Tematyka zajęć

warsztatowych była różnorodna: malowanie na ceramice, papier czerpany, ikona, barokowy portret, mozaika, sitodruk, malowanie na tkaninie. Seniorzy brali udział w warsztatach „Mam prawo do..” stołecznego edukatora Janusza Byszewskiego. Uczestniczyli również w warsztatach zorganizowanych z okazji Dnia Babci i Dziadka, Dnia Seniora.

W Muzeum w 27 spotkaniach uczestniczyły 193 osoby starsze.

- Zagroda Jamneńska

Działania edukacyjne, warsztaty i imprezy plenerowe skierowane były do różnych grup wiekowych, w tym do seniorów (Noc Muzeów, Jarmark Jamneński, Światowy Dzień Dziergania w Miejscach Publicznych, sobotnie warsztaty dla dorosłych itp.). Seniorom dodatkowo dedykowane były cotygodniowe warsztaty plastyczne oraz zajęcia w pracowni ceramicznej. Tematyka obejmowała m.in. filcowanie wełny na mokro, koronkarstwo, tkactwo, plastykę obrzędową, polichromię, wykonywanie lalek motanek, barwiarstwo roślinne, ceramikę. Z ofert tej korzystali uczestnicy indywidualni, jak i grupy zorganizowane (pensjonariusze dziennych domów Złoty Wiek i Pogodna Jesień „Senior+”). W Zagrodzie Jamneńskiej odbyło się 85 warsztatów, w których uczestniczyło 587 osób. Ogółem Muzeum zorganizowało 112 spotkań/ zajęć w których udział wzięło 780 seniorów.

Filharmonia Koszalińska im. Stanisława Moniuszki w Koszalinie

Dla posiadaczy Koszalińskiej Karty Mieszkańca pn. „Kocham Koszalin” z Pakietem Seniora Filharmonia Koszalińska oferuje bilet normalny w cenie biletu ulgowego na koncerty symfoniczne, kameralne i organowe. W 2023 r. w 39 koncertach Filharmonii Koszalińskiej udział wzięło 1720 seniorów. Filharmonia zastosowała do każdego biletu ulgę. Ogółem dofinansowanie wyniosło 38.361 zł.

Bałtycki Teatr Dramatyczny w Koszalinie im. Juliusza Słowackiego w Koszalinie

BTD kontynuował sprzedaż biletów ze zniżką dla posiadaczy Koszalińskiej Karty Mieszkańca „Kocham Koszalin” i Zachodniopomorskiej Karty Seniora. W 30 spektaklach niedzielnych uczestniczyło 943 seniorów (900 posiadaczy Karty „Kocham Koszalin” i 43 posiadaczy Zachodniopomorskiej Karty Seniora).

Park Wodny

Park Wodny Koszalin w 2023 roku wprowadził w ramach Programu Koszalińska Karta Mieszkańca pn. „Kocham Koszalin” dwie promocje skierowane do seniorów: Aqua Senior 55+ i Senior Relax 55+. Seniorzy 55+ lubiący relaks i odpoczynek w strefie basenów mogli korzystać z promocji Aqua Senior.

Wstęp upoważniający do 2 godzinnego pobytu w strefie rekreacji i basenu sportowego od poniedziałku do niedzieli w godzinach 10.00 – 14.00 kosztował 17 złotych.

Natomiast Seniorzy 55+ lubiący kąpiele w saunie w połączeniu z pływaniem mogli skorzystać z promocji Senior Relax, od poniedziałku do piątku w godzinach 17.00 – 18.00 jednorazowy bilet wstępu upoważniający do 2 godzinnego pobytu i korzystania ze wszystkich stref (basen sportowy, strefa rekreacji, strefa saun) Parku Wodnego był cenie 25 złotych.

W 2023 r. z pakietu Senior 55+ skorzystało 18.600 osób.

Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Wyższej Szkole Zawodowej

W ramach oferty programowej UTW zrealizował następujące działania:

- spotkanie z funkcjonariuszem Policji dotyczące zapobiegania oszustwom „na wnuczka”, „na policjanta” itp.,
- wykład dotyczący różnorodnych form przemocy wobec seniorów,
- wykład dotyczący kultury ukraińskiej i rzemiosła tradycyjnego,
- wykłady dotyczące zdrowego trybu życia:
  - ziołolecznictwo,
  - refleksologia, techniki oddechowe,
  - zdrowe odżywianie,
  - wpływ miodu na zdrowie,
  - wykorzystanie olejków eterycznych
  - biodanza.

Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Politechnice Koszalińskiej

Działania podjęte w 2023 r.

- zorganizowanie grup malarstwa i tanecznych, w których seniorzy mieli możliwość odkrycia talentów oraz wyrażenia siebie poprzez malarstwo i taniec,
- pokazy tańca na festynach w Koszalinie oraz w Domu Pomocy Społecznej „Zielny Taras” w Koszalinie,
- wykłady dla słuchaczy o różnorodnej tematyce: zdrowie, kultura, historia, sport, podróże, ekonomia, prawo itp., dzięki którym wzrosła świadomość dotycząca zdrowia i bezpieczeństwa seniora, w wykładach uczestniczyło 400 osób,
- wycieczki zagraniczne (29),
- rozwijanie aktywności fizycznej wśród seniorów:
  - zajęcia taneczne- 2 grupy,

- zajęcia z Aqua aerobiku- 2 grupy,
- joga,
- grupa nordic walking,
- zajęcia z gimnastyki z elementami ćwiczeń na zdrowy kręgosłup,
- kurs obsługi komputera – 2 kursy dla 100 uczestników,
- Kampania informacyjno-edukacyjna na temat profilaktyki chorób najczęściej występujących u osób starszych:
  - kompleksowa fizjoterapia w leczeniu obrzęku limfatycznego,
  - żywienie w cukrzycy, nadciśnieniu oraz interakcje między żywnością a lekami stosowanymi w tych schorzeniach,
  - terapia uro-ginekologiczna w nietrzymaniu moczu,
  - profilaktyka w kierunku wykrywania raka jelita grubego,
  - epidemiologia, profilaktyka i leczenie chorób serca.

Kluby Seniora Koszalińskiej Spółdzielni Mieszkaniowej „Przylesie”

Kluby Seniora przy Koszalińskiej Spółdzielni Mieszkaniowej „Przylesie”: Przylesie i Kanion prowadzą działalność kulturalno- wychowawczą skierowaną zarówno do młodszych, jak i starszych mieszkańców zasobów spółdzielni. W 2023 r. Kluby w ramach oferty uwzględniającej potrzeby, pasje i zainteresowania osób starszych organizowały następujące przedsięwzięcia:

- wieczorki taneczne,
- zabawy tematyczne: „Ostatki”, „Andrzejki”,
- śniadanie wielkanocne,
- spotkania wigilijne,
- Dzień Seniora,
- koncerty: „Karnawał na Ludową Nutę,” koncert z okazji Dnia Kobiet, koncert pn. „Zaduszki Jazzowe”, „Zaduszki na Ludową Nutę”,
- warsztaty robienia palm wielkanocnych,
- Święto Ziemniaka,
- Święto Pierozka,
- spotkania tematyczne pn. „Moje Pasje”,
- sekcję malarstwa,
- Zespół Ludowy „Złote Nutki”,
- prezentacje Grupy Jazzowej „Dixieland”,
- prelekcje nt. Zdrowego odżywiania – spotkania z dietetykiem,

- zajęcia nauki języka angielskiego (zajęcia cykliczne – 2 x w tygodniu),
- zajęcia ruchowe (różne formy gimnastyki – zajęcia 2 x w tygodniu),
- wycieczki: do Łaz z okazji Dni Przylesia, do Mielna - na zakończenie roku kulturalno-oświatowego, do Kamiennych Kręgów - na grzybobranie,
- spotkania integracyjne seniorów z podopiecznymi Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego z okazji Świąt Wielkanocnych i Świąt Bożego Narodzenia,
- Festyny Osiedlowe: XIV Letnie Spotkania z Folklorem” z okazji Dni Przylesia i Dni Koszalina oraz Festyn pn. „Postaw Na Rodzinę”.

Kluby Seniora Koszalińskiej Spółdzielni Mieszkaniowej „Na Skarpie”

Podstawową działalnością Klubów jest praca w sekcjach zainteresowań, amatorski ruch artystyczny, imprezy otwarte i duże eventy plenerowe.

Klub „Na Skarpie”

Statutową działalność kulturalną i wychowawczą kieruje do dzieci, młodzieży szkolnej, osób dorosłych oraz do seniorów, którzy są obecnie najliczniejszą i najaktywniejszą grupą, działającą w Klubach.

W okresie sprawozdawczym 2023 r. w ramach swojej działalności Klub zrealizował następujące zadania dydaktyczne Seniorom:

Zajęcia w klubie :

- zajęcia wokalne Zespołu „Skarpianie”,
- zajęcia wokalne Zespołu „Ballada”,
- zajęcia wokalne Zespołu „Wesoła Drużyna”,
- zajęcia teatralne Grupy Teatralnej „Witraż”,
- zajęcia Taneczne Grupy „Impuls”,
- zajęcia gimnastyki dla pań – (2 x w tygodniu),
- Joga – (1 x w tygodniu),
- Klub Aktywnego Seniora.

Pozostałe spotkania oraz imprezy:

- „Dzień Seniora”,
- „Wigilia” – dla samotnych starszych mieszkańców Osiedla Na Skarpie”,
- „Popołudnie Wielkanocne” - dla samotnych starszych mieszkańców Osiedla Na Skarpie”,
- „Dzień Kobiet”,
- „Dzień Pioniera”,

- koncerty „Jesienne śpiewanie” , „Wiosenne Śpiewanie”,
- wyjazdy na Wycieczki : „Wycieczki z Przewodnikiem ” – Malbork , Cesarskie Uzdrowiska,
- wyjazd na grzyby,
- wycieczka „Julkiem” do Mielna,
- wspólne wyjścia do kina Kryterium, Helios,
- wspólne wyjścia do BTD,
- wspólne wyjścia na kręgle,
- warsztaty plastyczne: kwity z papieru, makrama, stroiki na stół, kartki okolicznościowe, malowanie kwiatów techniką ludowa ukraińską, mandale,
- imprezy plenerowe: „Festyn na Maxa”, „Rozpoczęcie Roku KO”, zabawa i rekreacja w Ośrodku Edukacji Ekologicznej PZŁ w Manowie,
- zabawa Andrzejkowa,
- spektakle teatralne w klubie,
- udział w Wernisażach w Galerii Jednego Artysty Klubu „Na Skarpie”,
- spotkania tematyczne w Klubie Aktywnego Seniora: prozdrowotne, edukacyjne, spotkania autorskie, prelekcje.

Klub „Bałtyk”

W okresie sprawozdawczym tj. w 2023 r . w ramach swojej działalności zrealizował szereg zadań dedykowanych Seniorom:

Zajęcia stałe:

- Zespół Śpiewaczy Seniorów „Bałtyk” niezmiennie od 38 lat,
- Gimnastyka kręgosłupa z elementami rehabilitacji (2x w tygodniu),
- Zajęcia taneczne Zumba GOLD (2x w tygodniu),
- „Sztuka Życia” - ćwiczenia relaksacyjne z elementami jogi (1x w tygodniu),
- Kawiarenka Seniora (gry planszowe i stolikowe) (1x w tygodniu),
- Klub Aktywnego Seniora (1x w tygodniu).

Pozostałe działania:

- spotkania tematyczne prozdrowotne i prezentacje multimedialne (podróżnicze), muzyczne,
- zabawy taneczne -wiosenna, plenerowa i Andrzejkowa,
- wspólne wyjścia do kina i teatru,
- udział w wernisażach wystaw malarstwa i fotografii w Galerii Klubu Bałtyk oraz Małej Galerii ZPARP,

- rywalizacja indywidualna i grupowa w rozgrywkach w kręgle,
- warsztaty: kwiaty z krepiny,
- imprezy plenerowe: grill, zabawa i rekreacja w Ośrodku Edukacji Ekologicznej w Manowie,
- wyjazdy: grzybobranie - Kamienne Kręgi,
- uroczyste spotkanie z okazji Dnia Seniora (koncert),
- wycieczki jednodniowe: do Malborka, Kołobrzegu, niemieckich Carskich Uzdrowisk, Ustki,
- kontynuacja wieloletniej akcji z klubową, „ruchomą” biblioteką „Bookcrossing”, gdzie zawsze można przynieść i zostawić przeczytane, nowe i używane książki, a także wziąć inne do czytania.

Klub Seniora przy Radzie Osiedla Tysiąclecia

Klub Seniora w roku 2023 organizował następujące przedsięwzięcia:

- Dzień Babci i Dziadka,
- wieczorek dla Seniorów z okazji „Walentynek”,
- Dzień Kobiet – biesiada oraz wieczorek taneczny z Zespołem Wygoda z Wyszewa,
- spotkanie rodzinne z okazji Dnia Matki,
- konkurs na „Najładniejszy Balkon i Ogród Przydomowy” zakończony spotkaniem integracyjnym dla osób starszych,
- spotkanie międzypokoleniowe oraz wieczorek taneczny z okazji Dzień Seniora,
- „Andrzejki dla seniorów z wieczorkiem tanecznym”,
- spotkanie świąteczno-noworoczne- wspólne kolędowanie,
- spotkania tematyczne przy kawie (fotografia, muzyka, poezja).

Klub Seniora przy Spółdzielni Mieszkaniowej „Nasz Dom”

W 2023 r. w ramach sekcji tematycznych oferował osobom starszym różne aktywności oraz wydarzenia okazjonalne. Były to m.in.: zajęcia teatralne, wokalne, aktywnego słuchania muzyki, prelekcje i spotkania z ciekawymi gośćmi, integracje międzypokoleniowe, grupowe animacje.

Dodatkowo w Klubie odbywały się wieczorki taneczne, koncerty tematyczne oraz spotkania rozwijające pasje (malarstwo i rysunek, zespół wokально-estradowy). Prowadzone były również zajęcia „Zdrowy kręgosłup” i „Gimnastyka taneczna”, w których uczestniczyło ok. 520 osób. Zorganizowano dwa spotkania informacyjno-edukacyjne, w których udział wzięło 60 osób: prelekcja nt. profilaktyki słuchu prowadzona przez protetyka słuchu oraz debata „Miejsce osób Pokrzywdzonych Przestępstwem” prowadzona przez KMP.

Stowarzyszenie VivaMY

Stowarzyszenie w 2023 r. zrealizowało następujące projekty:

- „W seniorach siła” projekt realizowany wspólnie z Gminą Miastem Koszalin;
- Piknik w Rosnowie na zakończenie wakacji dla seniorów, wnuków i rodzin ph. „Potyczki rodzinne i międzypokoleniowe z wąskotorówką;
- Impreza integracyjna dla seniorów i wolontariuszy w klubie Prywatka;
- Uruchomienie Punktu Podzielni przy ul. Dworcowej 4 (miejsce wymiany rzeczy między mieszkańcami).

Organizacja i przeprowadzenie bezpłatnych zajęć, wyjść, warsztatów i spotkań edukacyjnych, wernisaży:

- w okresie sprawozdawczym przeprowadzono 14 bezpłatnych spotkań i prelekcji, w których ogólnie uczestniczyło 288 osób:
  - „Porozmawiajmy o muzyce”- 5 spotkań z Andrzejem Zborowskim,
  - w ramach „Akademii Zdrowia” zorganizowano w okresie sprawozdawczym 9 spotkań i prelekcji z lekarzami i specjalistami. Były to spotkania między innymi z psychoterapeutą, refleksologiem, dietetykiem i innymi specjalistami. Udział w spotkaniach wzięło 215 osób.
- Zorganizowano 75 różnych spotkań, prelekcji, warsztatów z osobami/ ciekawymi ludźmi o różnych specjalnościach, wyjść i wyjazdów, wernisaży, spotkań i innych imprez, w których uczestniczyło 1117 osób:
  - spotkania tematyczne, warsztatowe – odbyło się 7 różnych spotkań, w których uczestniczyły 144 osoby. Tematyką spotkań była m.in.: kosmetologia, moda, zwierzęta, fotografika, proza i poezja,
  - 2 kursy komputerowe- po 60 godzin oraz 25 spotkań warsztatowych dla 18 osób,
  - wyjścia m.in. na wernisaże (Muzeum, Ratusz, UW), Archiwum, Kurs WenDo w Erze Kobiet, kręgle,
  - wyjazdy do Mielna, Podczela, Kołobrzegu na Forum NGO i Warszawy,
  - organizacja i uczestnictwo w imprezach zewnętrznych: pomoc w przygotowaniu Śniadania Wielkanocnego dla Ukraińców, przygotowanie i zorganizowanie spektaklu Lotto w Dialogu oraz występ ze spektaklem w Klubie Nasz Dom, uczestnictwo w Festiwalu NGO, kwestowanie na cmentarzu na rzecz Hospicjum Dziecięcego, występ grupy teatralnej w Darłowie, uczestnictwo w marszu Różowej Wstążki,
  - wernisaże malarskie i fotograficzne- odbyło się 10 wernisaży, w których uczestniczyło 525 osób.

Organizacja i przeprowadzanie odpłatnych spotkań integrujących koszalińskich seniorów, w tym artystycznych i okolicznościowych:

- integracyjne spotkania artystyczne i okolicznościowe oraz wyjścia- 21 spotkań, w których uczestniczyły 944 osoby (spotkania literackie – autorskie, spotkania integracyjne w ramach Tanecznego Poniedziałku, spotkania okolicznościowe z okazji Świąt Wielkanocnych, Dnia Matki, Dnia Seniora, Dnia Wolontariatu).
- W 12 spotkaniach integracyjnych, wyjściach i innych imprezach ogółem udział wzięło 319 osób:
  - spotkania -integracyjne i piknikowe,
  - spotkania integracyjne na kręglach,
  - koordynacja imprezy Sylwester w Teatrze,
  - wyjście do Fabryki Bombek.

Prowadzenie stałego punktu informacyjnego oraz miejsca spotkań dla koszalińskich Seniorów w siedzibie Stowarzyszenia.

Członkowie Zarządu wspierani przez członków zwyczajnych Stowarzyszenia w każdy czwartek od 3 do 5 godzin pełnili dyżury w siedzibie przy ul. Andersa.

- Podczas 41 dyżurów odwiedzającym seniorom (1140 osób powtarzającym się) przy kawie, herbacie przekazywane były informacje na temat nadchodzących wydarzeń. Osoby, które nie korzystały z Internetu otrzymywały papierowe wydruki ofert, zaproszeń na różnego rodzaju wydarzenia, a także harmonogramy zaplanowanych zajęć.
- W każdy czwartek przez 3 godziny funkcjonował punkt „Z domowej szuflady”, w którym zbierane są rzeczy już nie potrzebne w domach (bibeloty, dekoracje, zabawki, przybory szkolne, artykuły gospodarstwa domowego, ozdoby, naczynia, książki) oraz ubrania. Punkt ten funkcjonował 1 raz w tygodniu przez 3 godziny.

Koordinacja i organizacja wspólnego korzystania z oferty kulturalno-rekreacyjnej i turystycznej

Celem działania Stowarzyszenia jest zniesienie barier stojących przed osobami starszymi w zakresie korzystania z kultury, turystyki i rekreacji. W ramach tego działania seniorom przedstawiane były opracowane przez członków Zarządu Stowarzyszenia konkretne oferty wspólnych wyjść do kina, teatru, wyjazdów, uczestnictwo w sekcjach tematycznych. W ramach tego działania:

- zorganizowano i koordynowano wyjścia do Bałtyckiego Teatru Dramatycznego, Teatru Dialog, Variete Muza, Filharmonii Koszalińskiej, CK 105 i innych –36 wyjść dla 496 osób,
- zorganizowano 3 wycieczki wielodniowe dla 94 osób (Sanatorium- Zakopane i Inowrocław oraz Podlasie),

- w okresie sprawozdawczym odbyło się 300 spotkań, wyjść i wyjazdów w ramach sekcji tematycznych: teatralnej, brydżowej, spacerowej i marszowej, gimnastyki w wodzie, rowerowej, gier wszelakich, fotograficznej, artystyczno-kreatywnej, grupy zdrowego stylu życia).

Kampania promocyjna przełamująca stereotypy na temat starości.

- Stowarzyszenie prowadziło działania promujące aktywną starość, zachęcając osoby starsze do wychodzenia z domów, aktywnego uczestnictwa w życiu Miasta, których celem było pokazywanie młodszym mieszkańcom Koszalina, że starość to wartościowy i ciekawy etap życia. Działania te były prowadzone poprzez: materiały drukowane w siedzibie Stowarzyszenia, profil na FACEBOOK, na stronie internetowej Stowarzyszenia VivaMY, a także w oparciu o relacje i fotorelację z działań projektowych.

Działania dodatkowe Stowarzyszenia:

- zbiórka odzieży i rzeczy niezbędnych dla Polaków mieszkających na Wschodzie i Ukraińców,
- dyżury nieopłatne Radcy Prawnego,
- dyżury nieopłatne psychoterapeuty,
- zbiórka datków dla Hospicjum podczas Balu Sylwestrowego.

Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło 34 w Koszalinie

Stowarzyszenie dla członków Koła w 2023 r. zorganizowało następujące przedsięwzięcia:

- spotkania okolicznościowe z okazji dnia Babci i Dziadka, Dnia Kobiet, Dnia dziecka, Dnia Seniora, Świąt Bożego Narodzenia,
- Pikniki osiedlowe,
- Bal Sylwestrowy,
- 17 wieczorków tanecznych,
- spotkanie z przewodniczką wycieczek- Film Podróż na Kostarykę,
- organizacja wycieczek: Podlasie, Strasburg-Alzacja i Lotaryngia, Berlin,
- udział w Przeglądzie Zespołów Ludowych w Tychowie, Ostrowcu, Bytowie.

Pracownia pozarządowa

- W ramach Centrum Organizacji Pozarządowych prowadzonego przez Pracownię Pozarządową w okresie całego roku udostępniano pomieszczenia i sprzęt COP w siedzibie Stowarzyszenia przy ul. Dworcowej organizacjom pozarządowym do prowadzenia spotkań aktywizujących dla seniorów i senierek, służących integracji oraz rozwijaniu zainteresowań. Łącznie przez cały rok odbyło się 120 spotkań z udziałem 1.754 osób.

- Pracownia przeprowadziła wykład na temat aktywności społecznej i obywatelskiej seniorów, w tym udziału w Koszalińskim Budżecie Obywatelskim dla słuchaczy i słuchaczek Uniwersytetu III Wieku przy Politechnice Koszalińskiej. W wykładzie udział wzięło 120 osób.
- W Pracowni funkcjonuje grupa wolontariuszy i wolontariuszek „Pomarańczowa Drużyna”. Drużyna realizowała wydarzenia plenerowe promujące wolontariat (w tym wolontariat osób starszych) i działalność organizacji pozarządowych, które adresowane były do mieszkańców i działaczy organizacji pozarządowych, szkolnych kół wolontariatu. Należały do nich wydarzenia organizowane bezpośrednio przez Pracownię – Koszaliński Festiwal Organizacji Pozarządowych i Gala z okazji Koszalińskiego Dnia Organizacji Pozarządowych a także wydarzenia organizowane przez inne organizacje (konferencja TEDx Koszalin oraz impreza biegowa Nocna Ściema). Łącznie w 4 wydarzeniach zorganizowanych dla 2000 osób udział wzięło 40 wolontariuszy.

Spółdzielnia Socjalna „FENIKS”

Spółdzielnia świadczy usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania osobom starszym i niepełnosprawnym. W 2023 r. podejmowała niżej podane działania:

- Realizacja usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania zleconych przez Centrum Usług Społecznych w Koszalinie- średnio miesięcznie z usług korzystało 127 osób,
- świadczenie usług opiekuńczych osobom prywatnym- 49 osób,
- realizacja Programu Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej- edycja 2023- 222 osoby.

Realizacja zadań z wyszczególnieniem wskaźników

CEL STRATEGICZNY 1 : PROWADZENIE POLITYKI SENIORALNEJ UKIERUNKOWANEJ NA JAK NAJDŁUŻSZĄ AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNĄ I RODZINNĄ OSÓB STARSZYCH		
Cel operacyjny 1. Tworzenie przyjaznej seniorom przestrzeni publicznej, z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych		
Lp.	Nazwa zadania	Wskaźniki
1.1	Likwidacja barier architektonicznych, dostosowanie budynków użyteczności publicznej oraz infrastruktury drogowej do potrzeb osób starszych	Liczba inwestycji- 35
1.2	Dostosowywanie transportu publicznego do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych	Liczba działań dostosowujących transport do potrzeb osób starszych- 6
1.3	Doposażenie parków, skwerów i placów w elementy małej architektury (ławki, kosze)	Liczba inwestycji-5
1.4	Dostosowanie oferty mieszkaniowej do możliwości finansowych, wieku i potrzeb poprzez umożliwienie zamiany mieszkań	Liczba transakcji-17
Cel operacyjny 2. Wspieranie aktywności osób starszych na poziomie lokalnym		
2.1	Organizacja kampanii społecznych i informacyjnych	Liczba kampanii- 0
2.2	Poszerzanie oferty kulturalnej z uwzględnieniem potrzeb osób starszych (w tym zainteresowań i pasji)	Liczba imprez kulturalnych- 716 Liczba kół- 138 Liczba wystaw- 434
2.3	Zwiększenie oferty edukacyjnej dla seniorów	Liczba wykładów- 291 Liczba osób-1.202
2.4	Rozwijanie i wspieranie zajęć aktywności fizycznej wśród osób starszych	Liczba zajęć- 288 Liczba wycieczek- 78 Liczba imprez- 29 Liczba uczestników- 896
2.5	Wzrost aktywności osób starszych w sferze publicznej (w tym udział w budżecie obywatelskim)	Liczba sesji RM z udziałem seniorów- 9 Liczba spotkań z udziałem KRS- 4 Liczba złożonych projektów- 21
Cel operacyjny 3. Integracja międzypokoleniowa oraz poprawa wizerunku osób starszych		
3.1	Integracja środowisk osób starszych z organizacjami pozarządowymi i instytucjami (w tym spotkania z dziećmi i młodzieżą szkolną)	Liczba spotkań- 69 Liczba imprez-35 Liczba uczestników- 3.040
3.2	Promowanie tworzenia miejsc nieformalnych spotkań dla osób starszych. -	W 2023 r. nie utworzono klubów seniora

3.3	Organizowanie szkoleń i kursów promujących poznanie nowych technologii informatycznych, przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu (Internet, smartfon itp)	Liczba szkoleń/kursów- 36 Liczba uczestników- 172
3.4	Organizowanie kampanii społecznych wzmacniających wizerunek osób starszych (w tym otwarte Drzwi dla Seniora)	Liczba kampanii: 0 Liczba audycji, programów- 15 Liczba instytucji organizujących drzwi otwarte- 0 Liczba zorganizowanych dni otwartych- 0
3.5	Inicjatywy lokalne, imprezy o charakterze międzypokoleniowym (w tym ogólnopolski Dzień Seniora)	Liczba inicjatyw- 91 Liczba imprez- 45 Liczba uczestników- 7.909
3.6	Propagowanie idei wolontariatu na rzecz osób starszych (w tym rozwój pomocy sąsiedzkiej i tzw. grup samopomocowych)	Liczba wolontariuszy- 17 Liczba utworzonych grup- 2
CEL STRATEGICZNY 2: ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA OSÓB STARSZYCH		
Cel operacyjny 1. Rozszerzenie działań profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa osób starszych		
1.1	Organizowanie kampanii oraz prelekcji edukacyjno -informatycznych	Liczba kampanii- 1 Liczba zorganizowanych spotkań- 72 Liczba uczestników spotkań- 1.518
1.2	Działania na rzecz zapobiegania przemocy względem osób starszych	Liczba interwencji- 536
1.3	Rozwój i wspieranie poradnictwa prawnego	Liczba udzielonych porad- 1.263
1.4	Propagowanie nauki pierwszej pomocy w nagłych wypadkach	Liczba zorganizowanych- 4 Liczba przeszkolonych seniorów- 70
CEL STRATEGICZNY 3 ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH ORAZ DOSTOSOWANIE SYSTEMU OPIEKI ZDROWOTNEJ DO POTRZEB OSÓB STARSZYCH		
Cel operacyjny 1. Rozwój usług opiekuńczo pielęgnacyjnych i innych dostosowanych do potrzeb osób starszych		
1.1	Prowadzenia domów dziennego pobytu oraz rozwój środowiskowych form pomocy i samopomocy	Liczba domów dziennego pobytu- 2 Liczba uczestników skierowanych do domów dziennego pobytu – 70 Liczba utworzonych klubów i innych miejsc- 6 Liczba uczestników w klubach seniora- 254
1.2	Dążenie do utworzenia domu dziennego pobytu dla osób chorych na Alzheimera	W 2023r. nie utworzono domu dziennego pobytu dla osób chorych na Alzheimera
1.3	Zapewnienie pobytu w domach pomocy społecznej różnego typu	Liczba skierowanych i umieszczonych

		w domach pomocy społecznej- 47
1.4	Realizacja usług społecznych: - opiekuńcze w miejscu zamieszkania, - opieki długoterminowej, -teleopieka, - udzielanie pomocy żywnościowej, - inne świadczone przez CUS, - świadczone przez partnerów Programu Koszalińska Karta Mieszkańca pn. „Kocham Koszalin”	Liczba osób korzystających z poszczególnych usług społecznych- 33.636 Liczba podmiotów świadczących poszczególne usługi społeczne- 127
1.5	Podnoszenie jakości usług opiekuńczych (w tym standaryzacja usług, specjalizacja kadry opiekuńczej oraz przygotowanie rodzin do pełnienia funkcji opiekuńczych	Liczba kursów/szkoleń/konferencji- 31 Liczba osób uczestniczących w kursach/szkoleniach-, konferencjach- 241 Liczba zajęć/spotkań dla rodzin- 110
1.6	Aktualizacja informatora dla osób starszych o dostępnych formach pomocy	Liczba aktualizacji-1 Liczba informatorów- 100
Cel operacyjny 2. Profilaktyka zdrowotna skierowana do osób starszych		
2.1	Organizacja kampanii społecznych, informacyjno- edukacyjnych na temat profilaktyki chorób najczęściej występujących u osób starszych	Liczba kampanii profilaktyki zdrowotnej- 20
2.2	Realizowanie programów profilaktyki zdrowotnej	Liczba programów- 2 Liczba uczestników-1.464
2.3	Organizowanie białych sobót i niedziel- porady, badania diagnostyczne.	Liczba zorganizowanych akcji- 0 Liczba osób uczestniczących w badaniach, poradach- 0
2.4	Zakup książek z dużą czcionką i zwiększenie oferty audiobooków	Liczba zakupionych pozycji- 1.085 Liczba audiobooków- 5.836 Liczba ebooków- 240.000

Sprawozdanie sporządziła:

Dorota Gruszczyńska
Główny Specjalista
Wydział Kultury i Spraw Społecznych
tel. 94 348 87 16
email: dorota.gruszczyńska@um.koszalin.pl